

Professionellas syn på föräldrars delaktighet i barnets behandling – en jämförelse mellan Sydney och Honolulu

Av: Frida Asp & Clara Svensson

LUNDS UNIVERSITET
Social högskolan Campus Helsingborg
Ht-09

Handledare: Maria Bangura Arvidsson

Abstract

Author: Frida Asp & Clara Svensson

Title: The professionals view on parent's participation in their child's treatment – a comparative study between Sydney and Honolulu

Supervisor: Maria Bangura Arvidsson

Assessor: Anders P Lundberg

The purpose of this study is to examine the parental role in their child's treatment of behavioral problems and we want to look at this from the professional's point of view. More specific we want to see if and how parents are included in the treatment and how it affected the child's end result. The main questions that we addressed in this thesis are: How does the organization define parenthood? How does the organization implement the parents in the program? What kinds of methods are used when working with parents within the organization? Our study is based on six interviews with directors, managers and counselors in an organization in two different countries, Australia and United States of America. We wanted to do a comparison between two similar organizations in two different countries; we chose Australia, Sydney and United States of America, Hawaii, Honolulu. After the interviews we translated our material into four different themes so that we could analyze it. We have been using the social constructionism theory and Payne's discourse theory. The final result of our study showed that the organizations expect parents to be involved and engaged in their child's treatment. Both organizations understand the importance of the parent's participation in how to achieve the best results for the child and the family.

Keywords: Parenthood, Communication, Cooperation, Social Work, Organizations

Innehållsförteckning

Förord	3
1. Inledning.....	4
1.1 Problemformulering	4
1.2 Syfte	5
1.3 Begreppsdefinition	5
2. Bakgrund	7
2.1 Australien	7
2.2 USA	8
2.3 Verksamheternas bakgrund	9
3. Metod	11
3.1 Metodval.....	11
3.2 Urval.....	11
3.3 Tillvägagångssätt.....	12
3.4 Arbetsfördelning.....	13
3.5 Förförståelse	13
3.6 Reliabilitet och validitet	14
3.7 Etiska övervägande	15
4. Tidigare forskning	17
4.1 Föräldrars delaktighet i barnets behandling	17
4.2 Vilket ansvar har de professionella?	19
5. Teoretiska utgångspunkter	21
5.1 Socialkonstruktivism	21
5.2 Diskurs i socialt arbete	23
6. Empiri.....	26
6.1 Professionens förväntningar och samarbeten med föräldrar	26
6.2 Verksamheternas behandlingsmetoder.....	29
6.3 Problematik i samarbetet med föräldrar	32
6.4 Vad är bra föräldraskap?	34
7. Analys.....	36
7.1 Gemensamma nämnare	36
7.2 Globalisering	37
7.3 Kommunikation.....	37
7.4 Kognitiv dissonans	38
7.5 Yttre påverkan	40
7.6 Samhälleliga förändringar	41
8. Avslutande diskussion.....	45
8.1 Likheter och skillnader.....	45
9. Referenser.....	49
Bilaga 1	51
Bilaga 2	52

Förord

Vi vill i detta förord tacka de intervjupersoner som har tagit sig tid och visat intresse för vår uppsats. Tack för att ni gav oss en möjlighet att ta del av er verksamhet och ert arbete med familjerna. Utan ert deltagande och era betydelsefulla reflektioner hade vår uppsats inte varit genomförbar.

Vi vill också tacka vår handledare Maria Bangura Arvidsson för hennes stöd och engagemang i vår uppsats.

Efter en händelserik uppsatstid som har inkluderat resor till två olika delar av världen, vill vi tacka varandra för visat stöd och tålamod . Vi har under de svåra perioderna lyckats peppa och kompletterat varandra genom arbetets gång. Samarbetet har varit fyllt med glädje och skratt vilket har gjort processen lättare på många sätt.

Tack till alla som har stöttat oss under uppsatsskrivandet.

Helsingborg 2009-12-31

Frida Asp & Clara Svensson

1. Inledning

Vi är två socionomstudenter som intresserar oss för att göra en studie som involverar barn och familj. Vi har båda ett intresse för förebyggande socialt arbete och under vår praktik fick vi en närmare inblick i vad föräldraskap är och dess betydelse för barnet. Under praktiken upplevde vi att föräldrarnas engagemang och involvering är en viktig del i barnets utveckling. Det var utifrån dessa tankar som vi valde att studera föräldraskap och hur verksamheter som berör barn och familj inkluderar föräldrarna i barnets behandling. De två verksamheterna som vi valde att studera och göra en jämförelse mellan behandlar barn med beteendeproblemtik. Vi har valt att utgå ifrån barnkonventionen och de riktlinjer den förespråkar. När FN utformade barnkonventionen 1989 strävade den efter att öka medvetenheten om barns rättigheter. Många barn lever i krig, fattigdom, orättvisor och diskriminering och det är dags för världen att tacklas med verkligheten. Idag har 193 länder ratificerat barnkonventionen och de länder som saknas är USA och Somalia.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar där utgångspunkten är barnets bästa. I barnkonventionen finns det en universell definition för vilka rättigheter som bör gälla för barn, oavsett kultur, religion och andra särdrag (Kallin, A 2006, s. 5ff). I 6 kap. 1 § Föräldrabalken beskrivs barns rättigheter i Sverige och enligt denna lag ska man alltid se till barns bästa. Barns bästa ska alltid vara avgörande i alla beslut gällande vårdnad, boende och umgänge. I Sverige syns barnkonventionen tydligt i lagtexten, men hur ser det ut i andra länder?

1.1 Problemformulering

Barnkonventionens syfte kan anses vara enkelt i teorin, men hur fungera det i praktiken? Ett viktigt ansvar ligger hos föräldrarna och föräldrarnas förmåga att tillgodose barnets behov. I barnkonventionens artikel 5 beskrivs följande:

Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling och ska vägleda barnet då han/hon utövar sina rättigheter. (UNICEF)

Barnet förlitar sig på många människor i sin omgivning och föräldrar eller vårdnadshavare har en betydande roll för barnet. Vad finns det för möjligheter för föräldrar att hitta verktygen för att kunna

vägleda sitt barn och var kan föräldrarna få hjälp med detta? Vad anses som bra föräldraskap och hur implementeras det i andra länder? Vilka skillnader finns det mellan länder som har ratificerat barnkonventionen och ett land som inte har ratificerat barnkonventionen? Föräldraskap är något som finns i hela världen men behandlas på olika sätt. Vi lever i en tid där västvärldens länder lägger mycket fokus på föräldraskap och det finns många böcker och teorier om vad föräldraskap innebär. Vilka verktyg och riktlinjer förespråkar professionella socialarbetare i andra delar i världen? Vad är det som styr verksamhetens riktlinjer kring föräldraskap? Vad anser de vara bra föräldraskap och vilka metoder förespråkar de? Det är utifrån dessa tankar som vi har utvecklat vår studie. Vi vill studera föräldraskap i andra delar i världen och belysa hur professionella socialarbetare ser på föräldrarnas roll. Vi har valt att undersöka detta utifrån ett professionellt perspektiv och göra en jämförelse mellan två likvärdiga verksamheter, en i Honolulu och en i Sydney.

1.2 Syfte

Syftet är att göra en komparativ studie mellan två likvärdiga verksamheter i Sydney och i Honolulu som arbetar med barn och beteendeproblematik. Vi vill problematisera och klargöra föräldrarnas roll i barnets behandling utifrån respektive verksamhets perspektiv.

Frågeställning

- Hur definieras föräldraskapet inom respektive verksamhet?
- Hur implementeras föräldraskapet inom verksamheterna?
- Vilka metoder använder de två organisationerna sig av i ett eventuellt samarbete med föräldrar?

1.3 Begreppsdefinition

I detta avsnitt presenteras för studien återkommande begrepp tillsammans med en för uppsatsen korrekt avgränsning.

Föräldraskap - Syftar till den person eller personer som ansvarar för och vårdar om barnet.

Familj – Syftar till de personer som står barnet nära eller är biologiskt knutna till barnen.

Fattigdom – Åsyftar de familjer som lever under respektive lands existensminimum.

Barnets bästa - ”vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, skall barnets bästa komma i främsta rummet.” (UNICEF)

Verksamhet - En human organiserad enhet med visioner och målsättningar som berör barn och familj.

Behandling – Vår uppfattning om vad behandlingen på verksamheterna innebär är följande; försöker åtgärda ett problem med de metoder som verkar bäst lämpade.

Föräldrautbildning – Syftar vi till en metod för att förbättra föräldraförmågan hos föräldrar till barn med svårigheter och ett sätt att stärka föräldrarna i sin föräldraroll.

Socialkonstruktivism – Är en teori som menar att verkligheten som människan lever i skapas genom interaktioner individer emellan.

Diskurs – Vi använder oss av begreppet *diskurs* för att förstå skillnader och likheter i verksamheterna. En *diskurs* är något som hjälper oss att definiera och utveckla vår förståelse för de olika riktlinjer som finns i samhället.

2. Bakgrund

Studien är en jämförelse mellan två verksamheter som berör barn och familj i två delar av världen. För att få en större förståelse för hur ländernas välfärdsystem fungerar, har vi valt att kortfattat beskriva delar av ländernas historia och förutsättningar.

2.1 Australien

De första kolonisterna kom till Sydney i slutet på 1700-talet. Under den första tiden fick kolonisterna hjälp av Storbritannien och de kontrollerade immigrationen till landet så att det förblev europeiskt. Under 1830-talet började kolonisterna slå sig fria från Storbritannien och ekonomin i landet blev alltmer självständigt. Från 1890-talet fram till 1930-talet expanderade Australiens ekonomi och under denna tid var Australien ett av de rikaste länderna i världen (Jones, M, 1996 s10). I jämförelse med Europa fanns det stora brister i det sociala välfärdsystemet, vilket till viss del grundade sig i att landet sakta byggdes upp av kolonisterna. De människor som immigrerade till Australien var främst män som sökte lyckan genom att finna guld eller som upptäcktsresande. I jämförelse med Europa fanns det även en låg arbetslöshet i Australien (Jones, 2002, s. 4) På grund av ett bristande intresse från bland annat politiker att skapa en välfungerande välfärdsstat, utvecklades starka familjenätverk. Under denna tid var det svårt att skapa ett välfungerande välfärdsystem eftersom det var ett stort land med få invånare. De sociala resurser som fanns att tillgå var främst kortsiktiga resurser som hjälpte människor i akut nöd. (O'Connor, I, Wilson, J, Setterlund, D, 2003 s. 21ff). Det var först på 1960-talet som man började uppmärksamma fattigdomen och det sociala arbetet i Australien. I andra av delar av världen skedde denna utveckling betydligt tidigare, där framförallt Europa och USA redan hade en välutvecklad sociologisk profession. Där uppmärksammades fattigdom, hemlöshet, familjeförhållande och andra socialt utsatta grupper i samhället (Jones, 2002, s. 4).

Förändrade familjemönster

Under de senaste 20 åren har de australienska familjerna genomgått stora förändringar, då kärnfamiljen inte längre är den rådande normen. Detta har i sin tur har påverkat välfärdsystemet och det sociala arbetet i landet. Idag bor majoriteten av barnen med båda sina föräldrar även då

ensamstående föräldrar blir allt vanligare i Australien. Bakomliggande orsaker kan vara att fler barn föds utomäktenskapligt och antalet skilsmässor tilltar.

2001 var det 17,9% av barnen i Australien under 15 år som levde med två arbetslösa föräldrar. I Australien växte 43% av barnen upp i fattigdom. De bakomliggande orsakerna är främst den ekonomiska och sociala strukturförändringen i samhället. Detta är faktorer som bidrar till förändrade familjemönster och en ökad fattigdom i Australien (O'Connor, I et al, 2003 s. 45f). I Australien definieras personer under 18 år som barn och som förälder i Australien är din uppgift att se till att barnet mår bra, går i skolan från 6-7 års ålder (varje stat har olika lagar om när ett barn ska börja skolan) och söka vård när barnet bli sjukt. I New South Wales, Sydney, har alla barn skolplikt mellan 6-15 års ålder.

Vid skilsmässor strävas det efter att se till barnets bästa och barnets röst är viktig i frågor om exempelvis vem som får vårdnaden. I varje stat har myndighetsutövare så som polis, läkare, social arbetare, lärare och sjuksköterskor med flera, skyldighet att rapportera om misstankar om att ett barn utsätts för misshandel. Misshandel innefattar psykisk-, emotionell- och fysisk misshandel samt misstanke om sexuella övergrepp (Fairfield, P, 2005 s. 85).

2.2 USA

Precis som många andra länder har USA genomgått demografiska och ekonomiska förändringar under de senaste 100 åren. I början på 1900-talet hade staten endast lite inflytande över välfärdssystemet i landet. Det ansågs att den enskilde människan och familjen skulle ta ansvar för sitt eget välbefinnande och om det uppstod problem förväntades släktingar, grannar, kyrkan eller välgörenhetsorganisationer att ställa upp. Statens insatser var begränsade och användes främst i nödfall och de hjälpinsatser som fanns var främst olika former av institutioner. Många människor, särskilt inom medelklassen, accepterade det stränga välfärdssystemet och trodde att en överdriven involvering från staten skulle uppmuntra ansvarslöshet bland medborgarna (Herrick, J M, & Midgley, J 2002, s.187ff).

Även då dessa tankar genomsyrade samhället höll synen på statens involvering på att förändras. I vissa stater gavs pensioner till veteraner från inbördeskriget och de hade börjat bygga stora

institutioner för mentalt sjuka, föräldralösa barn, äldre och andra utsatta sociala grupper. USA:s välfärdssystem utvecklades framförallt under 1930-talet och 1960-talet. Orsaken bakom dessa tydliga framsteg som skedde under dessa perioder är omstridda och det finns många bakomliggande faktorer så som ekonomi och politik. När man ser på utvecklingen av de sociala riktlinjerna är det viktigt att ta hänsyn till den kulturella och politiska miljö som finns. I motsats till andra industrialiserade västländer utformades det sociala systemet utifrån tron på kapitalism och tron på individualism. Därför skapades ett samhälle där individuella rättigheter och frihet betonades. Dessa tankar om självständighet är något som än idag karakteriserar den amerikanska kulturen (Herrick, J M, & Midgley, J 2002, s.187ff).

Förändrade familjemönster

I början på 1900-talet skedde en drastisk minskning av barnafödande i USA på grund av preventivmedel och legalisering av abort. Detta innebar att normen blev 1 till 2 barn i varje familj. Eftersom det föddes färre barn ägnade föräldrarna mer tid åt barnen. Fler barn hade möjlighet att gå i skolan och nya ideal gällande familjlivet växte fram. Etnicitet och klasstillhörighet påverkade utvecklingen av familjeidealet. Under 1950-talet var den typiska familjebilden att kvinnan var hemma och erbjöd kärlek och ömhet till sin familj, medan mannen arbetade och försörjde familjen. Familjer flyttade ut till förorter för att kunna investera i sina barns utbildning och materiella ting. I slutet på 1900-talet arbetade majoriteten av föräldrarna utanför hemmet och de lämnade bort barnen till olika omvårdnadsenheter. Skilsmässor blev vanligare och barnafödandet sjönk. Antalet ensamstående hushåll ökade och nya familjekonstellationer skapades i det amerikanska samhället (Encyclopedia of children and childhood in history and society).

2.3 Verksamheternas bakgrund

Sydney

Verksamheten i Sydney vänder sig till familjer med olika sociala problem, som exempelvis beteendeproblematik. Familjerna kommer frivilligt till verksamheten och har ofta en lång historia inom socialtjänsten. Verksamheten tar emot familjer med olika kulturella bakgrunder och varje familj behandlas individuellt. Verksamheten syftar till att skapa en bättre relation mellan barn och föräldrar samt att vägleda familjer i kris. Verksamheten har funnits i över 70 år och ligger i en liten ort utanför Sydney. Verksamheten ligger i ett bostadsområde och består av tre byggnader och en

innergård. Pojkarna har tillgång till pool och en skate park. Familjerna som deltar i programmet kommer från Sydney- området och har ofta ingen anknytning till orten. Det är en god stämning mellan personalen och pojkarna. De uppmuntrar och organiserar aktiviteter för pojkarna så som surfning, klättring och utflykter, med syfte till att stimulera och öka deras självförtroende. Chefen för verksamheten berättar att familjer med ensamstående föräldrar och med ekonomisk utsatthet är överrepresenterade inom verksamheten. De tar emot pojkar mellan 12-15 år och de deltar i programmet mellan 6-12 månader. Programmet innefattar utbildning, terapi och boende för pojkarna under veckodagarna och över helgen åker de hem till sina familjer. Under intervjun med chefen för verksamheten berättar han även att barnen har individuell terapi en gång i veckan och familjeterapi varannan vecka. Verksamheten består av 4 avdelningar med plats för 8 pojkar i varje avdelning. Många av pojkarna har beteendestörningar och därför prioriteras säkerhet och regler för pojkarna och personalen.

Honolulu

Verksamhetens huvudkontor ligger beläget i en liten stad cirka en timme utanför Honolulu. Kontoret är ett ganska slitet och området skiljer sig från de turisttäta orterna som ligger i närheten. Väl inne i kontorslokalen ser det fräscht och nytt ut med fina kontor, konferensrum och en trevlig och öppen miljö. En av intervjupersonerna berättar att verksamheten vänder sig till familjer med emotionell- eller beteende- problematik. Till skillnad från verksamheten i Sydney är denna verksamhet uppbyggd på att familjerna ska få en paus från varandra. Syftet med verksamheten är att ge familjerna möjlighet att utvecklas till det bättre samt att skapa en förståelse för problematiken som finns inom familjen. Under programmets gång bor barnet i en fosterfamilj där fosterföräldrarna har terapeutisk utbildning. Barnet har samtidigt regelbunden kontakt och umgänge med sina föräldrar. Chefen för verksamheten berättade att programmet idag har 32 fosterfamiljer och plats för 32 barn och familjer. Programmet inkluderar terapi två gånger i veckan för barnet och barnets föräldrar. En av verksamhetens familjeterapeuter berättar att många av familjerna som vänder sig till verksamheten är familjer som tidigare haft kontakt med socialtjänsten under en längre period. Familjerna som verksamheten behandlar tillhör ofta utsatta grupper i samhället så som ensamstående mammor eller familjer med svåra ekonomiska problem. Fosterfamiljen utbildas och får stöd genom verksamheten och barnen går i en allmän skola. Verksamheten behandlar pojkar och flickor mellan 11-17 år. De deltar i programmet 6-9 månader beroende av behov.

5. Metod

5.1 Metodval

Vi valde att använda oss av en kvalitativ forskningsmetod i form av semistrukturerade intervjuer. Vi valde att göra intervjuer eftersom vi ansåg det som mest lämpat för vårt forskningsområde och syfte. I semistrukturerade intervjuer ges intervjupersonen större utrymme att besvara frågorna med egna ord och även fördjupa sina svar. För oss som intervjuare gav det större möjlighet att förtydliga och utveckla de svar som intervjupersonen gav (May, T, 2005 s. 150f). Det var av vårt intresse att möta de personer som vi skulle intervju personligen för att få en större förståelse och uppfattning om hur de i de utvalda landen jobbade med socialt arbete. Dessa möten gav oss en större insyn i hur deras system fungerade och vilka arbetsmetoder och normer som fanns i respektive kultur (Aspers, P, 2007, s. 74ff).

I intervjuerna valde vi att använda oss av vinjettstudier. Vinjettstudier innebär att ett fiktivt fall skapas och presenteras för samtliga intervjupersoner. Fördelen med denna metod är att intervjuaren tydligt ser de normativa principerna och de erfarenheter som ligger till grund för intervjupersonens bedömning. Genom vinjettstudier exponeras orsaker till intervjupersonens bedömningar och det underlättar för intervjuaren i analysdelen då paralleller till andra intervjusvar görs (Jergeby, U 2007 s. 14f).

5.2 Urval

I vår undersökning valde vi att utgå från verksamhetens personals perspektiv. Vi utförde vår undersökning på två relativt små verksamheter där vi intervjuade de professionella. Begränsningen till dessa två verksamheter medförde att vår undersökning inom området inte blev generell utan vi strävade efter att belysa hur arbetet med barn och familj kan se ut i praktiken.

Vi bestämde oss för att göra semistrukturerade intervjuer och vi ville intervju 4 personer på respektive verksamhet. Även då det var vår ambition att intervju 8 personer uppstod det komplikationer och vi genomförde 6 intervjuer. Intervjupersonerna var slumpmässigt utvalda och de valdes av den person som vi först kontaktade på verksamheten. Vi uppgav vårt

undersökningsområde och de valde ut personer som de ansåg vara lämpade för vårt område. Vi intervjuade den ansvariga/chefen för verksamheten på båda ställena för att få bra information om hur verksamheten bedrevs. Vi intervjuade alltså två chefer (*director*), en avdelningschef (*manager*) och tre familjeterapeuter (*counsellor*). Även då vi inte utgår från något genusperspektiv kan det vara värt att nämna att vi intervjuade 5 kvinnor och 1 man.

5.3 Tillvägagångssätt

Vi hade båda två ett intresse av att göra en undersökning om familj och barn eftersom vi hade gjort praktiken inom det området. Vi hade även ambitioner om att göra en del av undersökningen utomlands eftersom vi ville titta närmare på hur professionella jobbar med barn och familj i andra delar av världen. En av oss hade tidigare gjort sin praktik i Sydney och ville titta närmare på hur de ser på föräldraskap och på vilket sätt de inkluderar föräldraskap i barnets behandling. För att göra vår studie mer intressant valde vi att göra en jämförelse mellan två olika länder och att göra jämförelsen mellan Helsingborg och Sydney ansåg vi inte vara intressant nog. Ett land som intresserade oss var USA och till slut bestämde vi oss för att göra en jämförelse mellan Honolulu och Sydney. Vi hade tidigt kontakt med verksamheten i Sydney och fick klartecken om att det gick bra att komma och göra intervjuer där. Vi försökte därefter hitta en snarlik verksamhet i Honolulu men efter ett antal misslyckade försök att få kontakt med en verksamhet kontaktade vi den ansvarige för socialt arbete på HPU (Hawaii Pacific University). Vi fick tillslut hjälp av universitetet HPU och genom deras kontakt fick vi intervjuer. Ett problem uppstod ännu en gång då den verksamhet som vi hade fått kontakt med i Honolulu enbart kunde erbjuda oss 2 intervjupersoner. Efter dessa två intervjuer fick vi kontakt med en annan verksamhet där vi även utförde 2 intervjuer. Vi har ändå valt att inte använda oss av de sist nämnda intervjuerna då vi ansåg dem vara irrelevanta för vårt forskningsområde.

Innan vi lämnade Sverige hade vi utformat en intervjuguide och ett informationsbrev. Vi lämnade ut informationsbrevet några dagar innan intervjuerna och i Sydney fick även intervjupersonerna tillgång till intervjuguiden eftersom det fanns önskemål om det. Intervjuerna varade ca 1 timme och skedde på respektive verksamheten. Vi använde oss även av två vinjetfall som var till hjälp i vår studie och intervjupersonen kunde relatera det till liknande händelser som inträffade på verksamheten. Trots detta kan vi nu i efterhand se att vi som intervjuare kanske skulle ha utformat

vinjettfallet på ett annorlunda sätt för att få mer information om hur de professionella förhåller sig till föräldrarnas involvering i barnets behandling. Detta var något som vi uppmärksammade i kodningen. Efter intervjuerna transkriberade vi materialet och kodade. Vi tittade tillbaka på vår intervjuguide när vi skulle bestämma olika tema och kodade utifrån 4 olika teman. Vi kodade det empiriska materialet för att på ett enklare sätt kunna analysera och använda oss av det. Efter kodningen började vi titta på vilka teorier som vi kunde koppla till det empiriska materialet. I början hade vi svårt att hitta en lämplig teori och vi hade svårt att hitta litteratur som vi kunde koppla till vår undersökning. Men till slut valde vi att koppla empirin till socialkonstruktivism och diskursbegreppet och ansåg att dessa två teorier kunde lyfta det empiriska materialet till en annan nivå. Genom dessa teorier kunde vi tolka det empiriska materialet med andra ögon. Vi valde att även använda oss av diskursbegreppet för att fånga detaljerna i det empiriska materialet.

5.4 Arbetsfördelning

Vi har gjort delar av vår undersökning utomlands och samlat in material till vår studie på två olika platser i världen. Innan vi reste iväg utformade vi en intervjuguide och ett introduktionsbrev som vi delade ut på respektive studieplats. Vi lämnade Sverige samtidigt då den ena åkte till Honolulu i 4 veckor och den andra åkte till Sydney i 3 veckor. Där utförde vi intervjuerna och transkriberade själva de intervjuer som vi utförde. Väl hemma igen började vi arbeta och skriva tillsammans. Under arbetets gång har vi haft en jämn arbetsfördelning och vi har suttit tillsammans och utformat texten.

5.5 Förförståelse

I studien har vi valt att se på hur en verksamhets personal i ett andra länder ser på föräldraskap. För att kunna förklara och tolka studien vi utfört är det viktigt att vara medveten om vår förförståelse. När studier utförs i främmande länder och kulturer kan det vara viktigt att forskaren närmar sig kulturen. Genom att närma sig kulturen och observerar hur det går till på en specifik arbetsplats, kan forskaren få en tydligare helhetsbild. Studier som utförs i andra kulturer kan forskaren ha lätt för att identifiera de stora skillnaderna men det är dock viktigt att även uppmärksamma de små skillnader som även kan påverka studien (Aspers, 2007, s. 74ff).

Aspers (2007) beskriver begreppet förförståelse som något som skapas genom tolkning av mening. När forskaren utför sin studie tar forskaren med sig en tolkningshorisont som utgör forskarens förförståelse. Det är utifrån denna förförståelse som forskaren tolkar vad som sker. Detta är även viktigt att vara medveten om den förförståelse individen har för olika sociala fenomen och att det kan påverka arbetets utformning (Aspers, 2007, s. 36ff).

Vår förförståelse har präglats av tidigare erfarenheter inom området då vi båda har praktiserat på verksamheter med inriktning barn och familj. En av oss gjorde sin praktik på en av verksamheterna där vi samlat in vårt empiriska material. Detta medförde att vi som forskare redan hade fått en inblick i hur de professionellas arbete med föräldrar kunde se ut. Med detta som grund var vår förförståelse att de professionella förväntade sig att föräldrarna skulle vara delaktiga i barnets behandling.

5.6 Reliabilitet och validitet

När forskaren utför sin undersökning är det viktigt att det finns en balans mellan teoriplanet och empiriplanet. Teoriplanet är där forskaren befinner sig när han formulerar problemställning eller tolkar resultat och empiriplanet är när forskaren samlar in data. Detta kallas definitionsmässig validitet och innebär hur stor överensstämmelsen mellan dessa två plan är. Validitet innebär giltighet och relevans och forskaren kan stöta på problem när den insamlade data inte är relevant för frågeställning. Att granska undersökningens validitet är viktigt om forskaren vill dra slutsatser eller generalisera till liknande fenomen. För att kunna dra generella slutsatser krävs det att liknande undersökningar får samma resultat. För vår studie innebär det att den har en relativt låg validitet då studien är kvalitativ vilket gör det svårt att undersöka samma studieområde på de sätt som vi har genomfört den (Halvorsen, 1992, s. 41). Syftet med vår studie var att studera hur det kan se ut i praktiken på två olika verksamheter och vårt mål var alltså inte att kunna generalisera till liknande fenomen

När forskaren utför en undersökning är det viktigt att studera reliabiliteten, vilket innebär att de tittar på hur pålitliga mätningarna är. Om en undersökning har hög reliabilitet innebär det att man kan få identiska resultat av två oberoende mätningar. Det är svårt att uppnå en hög reliabilitet i kvalitativa undersökningar, en sådan som vi har utfört. Vi har också kodat våra insamlade data

vilket inte bör göras om forskaren vill utföra en undersökning med hög reliabilitet. Därför kan vi konstatera att vår undersökning har relativt låg reliabilitet då vi kodat vårt insamlade material och även samlat in för lite material för att kunna påstå att våra mätningar är pålitliga (Halvorsen, 1992, s. 42).

5.7 Etiska övervägande

När en undersökning utförs är det viktigt att betrakta de etiska riktlinjerna. Forskaren måste vara medveten om hur undersökningen kan utföras på ett etiskt riktigt sätt. Med etik medvetandegörs olika principer, värderingar och normer som råder i diskursen (Halvorsen, K, 2006, s. 158ff). För att göra vår undersökning etiskt korrekt diskuterade vi möjliga etiska dilemman som kunde uppstå under studien.

I vår studie gör vi en jämförelse mellan två olika kulturer. Detta innebär att vi var tvungna att ta hänsyn till kulturella skillnader och vara beredda på att vi kunde upptäcka normer och värderingar som inte stämde överens med våra egna. Detta var något som vi hade i åtanke vid mötet med intervjupersonerna och när vi utförde intervjuerna. När vi valde vårt undersökningsområde ville vi välja ett perspektiv som innebar minst risk för etiska dilemman. Därför valde vi att intervjua personer med professionell anknytning till vårt ämne. Ett annat etiskt dilemma som vi har stött på var att en av oss sedan tidigare hade haft kontakt med några av intervjupersonerna. Risken med det kan vara att intervjuerna påverkades av detta. Vi var dock medvetna om denna risk och detta var något som vi hade i åtanke under arbetets gång.

För att kunna använda oss av det empiriska materialet informerade vi intervjupersonerna om fyra viktiga etiska principer. Detta för att vi som intervjuare och forskare skulle kunna använda vårt material på ett korrekt sätt. Öppenhetskravet användes då mycket av den information som intervjuerna gav kan tänkas vara etiskt känsligt. Självbestämmande kravet gav intervjupersonen möjlighet till att själv bestämma om sin delaktighet i undersökningen. Om intervjupersonen ångrar sig mitt i intervjun och inte vill vara medverkande längre måste intervjuaren acceptera detta. Innan intervjun påbörjades informerade vi intervjupersonen om att det finns ett konfidentialitetskrav vilket innebär att intervjupersonen eller andra medverkande personuppgifter inte får röjas, det vill säga att man erbjuder största möjliga anonymitet. Materialet som samlas in får enbart användas i

forsknings syfte enligt autonomikravet. Det vill säga att den information som vi har erhållit genom de empiriska studierna inte får användas i andra sammanhang.

3. Tidigare forskning

3.1 Föräldrars delaktighet i barnets behandling

Vår studie baserar sig på hur de inom två likvärdiga verksamheter inkluderar föräldrar i barns behandling. Vi har tittat på vilken forskning som tidigare bedrivits inom detta område. Psykologen Heather Modlin (2004) skriver i sin artikel att arbetet med barnets familj är en viktig faktor till att behandlingen ska vara framgångsrik. I artikeln diskuteras huruvida behandlingspersonalen ska tillhandahålla möjligheter för föräldrarna att få stöd, lära sig nya tekniker gällande föräldraskap och hjälpa dem att optimera sin relation till sitt barn. Artikeln baserar sig på en studie som gjorts på ett behandlingshem för ungdomar i USA. Från början var verksamheten enbart inriktad på behandling av barnet. Fokus låg enbart på att klargöra och lösa barnets problematik. Senare upptäckte verksamhetens personal att utan föräldrars involvering i barnets behandling hamnade barnen tillbaka på ruta ett när de lämnade verksamhetens program och de föll tillbaka till sina gamla beteendemönster.

I artikeln nämns ett exempel om en pojke som bodde på ett behandlingshem och hur hans relation till sin mor såg ut. Deras relation beskrivs som ansträngd men att det fanns en regelbunden kontakt via telefon och besök. Pojkens attityd och beteende gentemot sin mor var oroväckande och pojken ”straffade” sin mor genom att bryta kontakten med henne då och då. Modern älskade sitt barn och vill att deras relation skulle fungera men verksamheten och programmet som pojken befann sig i, hade dock ingen behandling eller stödprogram för föräldern. Detta resulterar i att modern inte fick lära sig att hantera barnets problematik på ett mer lämpligt sätt. I artikeln diskuterar Modlin (2004) kring om hur det skulle ha sett ut om det hade funnits föräldrastöd eller något slags samarbete mellan de professionella socialarbetarna och modern. Kanske hade pojken och modern i ett senare skede haft en bättre relation. När pojken blev äldre hade han knappt någon kontakt med sin familj. Detta är ett exempel på vad som kan hända när familjen inte inkluderas i barnets behandling. Pojkens liv hade antagligen sett väldigt annorlunda ut idag om programmet hade varit mer familjebaserat menar Modlin (Modlin, 2004, s. 169ff).

Utifrån dessa tankar startade Modlin (2004) därför upp en föräldragrupp i syfte att involvera föräldrarna och för att få en mer långsiktig behandling. Behovet att involvera familjen i barnets

behandling fanns redan dokumenterat men det som Modlin (2004) ifrågasatte var varför det inte implementerades i verksamheterna. I hennes föräldragrupper fick föräldrarna en möjlighet att lära sig att tänka på ett nytt sätt och bli mer medvetna om vad som påverkade deras barn och barnets beteende. Genom dessa föräldragrupper följde Modlin (2004) familjernas utveckling och insåg betydelsen av föräldrarnas inkludering i barnets behandlingsprocess. Genom detta blev behandlingen mer ärlig och beteende så som manipulering och undanhållning av information minskade. Detta bidrog till en bättre behandlingsmöjlighet för barnet. När familjen involverades visade behandlingspersonalen för barnet och föräldern att problemen inte enbart låg hos barnet, utan i hela systemet. Genom att engagera familjen såg de sig själva som en hjälpsam resurs istället för den felande länken. Det skapade möjligheter för föräldrarna att bli aktiva föräldrar i programmet, vilket förhoppningsvis medförde ett fortsatt bra föräldraskap efter avslutad behandling. Något som kunde hjälpa föräldrar att bibehålla det aktiva föräldraskapet var en fortsatt kontakt med programmet i form av hembesök och erbjudande av föräldrautbildning även i ett senare skede (Modlin, 2004, s. 172ff).

Modlin (2004) skriver i sin artikel om hur viktigt det är att skapa en rak kommunikation med barnet för att förhindra manipulation, missförstånd och för att kunna korrigera eventuella meningsskiljaktigheter. Hon beskriver också att föräldern måste vara en aktiv deltagare i programmet och inte bara en besökare. På den verksamhet där Modlin (2004) bedrev sin studie inkluderades föräldrarna genom att de uppmuntrades till att interagera med barnen i programmet och inte enbart med sitt egna barn. Syftet var att öka föräldrarnas förståelse för barnen och på så vis kunna skapa en bättre relation till sitt egna barn (Modlin, 2004, s. 176).

Föräldrautbildningar är en vanligt förekommande insats när det kommer till familjeinsatser och förebyggande arbete med familjer idag. Föräldrautbildning eller föräldraträning som det även kan kallas, finns till för att ändra föräldrars sätt att vara gentemot sina barn vilket i sin tur ändrar barnens beteende. Farshimpars (2000) har skrivit i sin artikel *Problems of parenting – Solutions of science* att många undersökningar och vetenskapliga artiklar förhåller sig positivt till föräldrautbildningars effekt gällande familjer med svårigheter kring exempelvis kommunikation. I denna artikel diskuteras olika föräldrautbildningar och huruvida de har hjälpt föräldrar med problematik kring att sätta gränser och kommunicera med sina barn. Genomförandet av studien innebar att fem föräldrautbildare tillfrågade ett antal föräldrar om de kunde tänka sig att medverka i

en föräldrautbildning. Det fanns ett stort antal som visade intresse och ville vara med i testgruppen men det fanns också ett antal föräldrar som inte kunde delta på grund av förhinder. Den grupp som inte kunde delta i föräldrautbildningen medverkade istället i testgrupp nummer två då denna grupp enbart skulle delta i slutet av utbildningen under ett seminarium. Under seminariet utförde grupperna ett antal olika tester där ett utav de var att de skulle värdera sin egen känslomässiga närhet inom familjen och sin förmåga att anpassa sig till förändringar. Målet med undersökningen var att se hur föräldrautbildningar påverkar föräldraskap. Det visade sig i undersökningen att föräldrarna som hade deltagit i föräldrautbildningen, alltså testgrupp 1, svarade att deras föräldraförmåga hade förbättrats och att de kunde lösa konflikter på ett bättre sätt än tidigare i jämförelse med testgrupp 2 (Farshimpars, 2000, s.61ff).

3.2 Vilket ansvar har de professionella?

Modlin (2004) skriver i sin artikel att de professionellas arbete går ut på att skapa ett nätverk och ett stöd för föräldrarna som medverkar i ett program. Genom att skapa föräldragrupper känner familjerna stöd från varandra och från verksamhetens personal. Det ger föräldrarna mer kunskap om barnets utveckling och om föräldrafärdigheter. Hon menar att föräldrarna lär sig olika tekniker inom barnuppfostran och hur man som förälder kan bli mer effektiv i sitt föräldraskap. Många föräldrar till barn med beteendestörningar behöver hjälp med att kommunicera med barnet och i många fall används ineffektiva metoder så som skrik, bråk, våld och passivt undvikande (Modlin, 2004, s. 178). Ofta handlar det om att ge föräldern verktyg till en bra kommunikation, tydlighet och struktur i sin relation till barnet. En bra föräldrautbildning eller familjeterapi kan därför få en avgörande betydelse för barnets välmående och utveckling. Att vara en bra förälder är inte någonting som är medfött utan vissa föräldrar är bättre på det än andra och genom att få råd och stöd klarar man uppgiften ännu bättre (Rooth, H, 2006, s. 7ff). Med hjälp av föräldrautbildning utvecklar föräldern sitt beteende så att barnet kan må bättre. Det gäller att motivera föräldern och informera om vilka riskfaktorer som finns i samhället och hur de som föräldrar kan stärkas i sitt föräldraskap (Hansson, K, 2001, s. 44f).

Genom en god relation och kommunikation mellan barn och förälder kan mycket av barnets ohälsa och svårigheter förebyggas. I Rachel Maid, Paul Smokowski och Martica Bacallaos (2008) artikel lyfter de fram hur viktigt det är att hjälpa och behandla familjer med barn som visar tecken på

ångest. De menar att det är viktigt att sätta in insatser i ett tidigt skede eftersom en ökad ångest kan utvecklas till en allvarligare diagnos så som ADHD och så vidare. Artikeln tar upp hur viktigt det är för barnet att ha en stark anknytning till föräldern och de lyfter fram tre begrepp kring föräldraskap. Först nämner de *parental acceptance* och menar att värme och tillgänglighet gentemot barnet kan ha en stor inverkan på barnets psykiska mående. När barnet upplever ångest kan hon/han hantera sina negativa känslor på ett bättre sätt om barnet får värme. Det andra begreppet är *parental control* som innebär att barnet blir mer beroende av sin förälder om föräldern är mycket kontrollerande. Detta innebär att barnet kan uppleva ångest då hon/han gör något självständigt. Det tredje och sista begreppet är *modelling* som vidrör relevansen av kommunikation mellan barn och förälder. Det innebär att om föräldern inte kan lösa problem på ett produktivt sätt lär sig inte heller barnet att på ett effektivt sätt hantera sina negativa känslor, vilket i sin tur kan leda till ångest (Maid, R et al, 2008, s. 433ff).

Professorn inom socialt arbete på Monash University Australien, Chris Totter och hans studenter Deborah Cox och Katarina Crawford (2002) har gjort en fallstudie som behandlar hur familjer kan få hjälp med att lösa konflikter och familjeproblematik genom samtal. De valde att studera en familj där den främsta konflikten fanns mellan fadern och sonen. Från början var det meningen att hela familjen skulle delta i samtalen men det slutade med att enbart sonen och fadern kom till sessionerna. Tio tillfällen planerades in och under dessa sessioner använde samtalsledarna sig av en lösningsfokuserad metod för att uppnå framgång. För att kunna se hur samtalen påverkade familjen analyserade studenterna och professorn resultaten efter varje session. Totter et al (2002) menar att familjebehandling handlar om kommunikationsmöjligheter. Kan man inte kommunicera barn/förälder emellan, är det väldigt svårt att lösa några problem. I fallstudien började familjeterapeuten med att förklara sin egen roll och vilken mening hon/han hade i sammanhanget. En definiering av problemet utifrån klientens språk utformades och målet med samtalen utarbetades. Här diskuterades även hur målen skulle nås och vilka strategiers som borde användas för ett lyckat samarbete (Totter et al, 2002, s. 119ff).

4. Teoretiska utgångspunkter

4.1 Socialkonstruktivism

Socialkonstruktivism kan användas på många sätt och i många olika syften. Att förklara sociala fenomen utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv kan innebära att forskaren studerar bakomliggande orsaker till fenomenets uppkomst. Människan lever i en social ordning och reflektioner kring sitt beteende tillhör kanske inte vanligheterna. Uppfattningen om den sociala ordningen som vi lever i kan tyckas vara naturlig och oproblematisk, men vad händer när människan börjar problematisera och fråga sig själva hur den är möjlig och hur den har skapats? Människor har i århundrade försökt att förklara den sociala ordningen och finna förklaringar till varför den har uppstått och hur den fortsätter att förändras (Wenneberg, S 2001 s.69) Men än idag finns det ingen definitiv definition eller beskrivning på vad socialkonstruktivism är (Burr, V 1996, s. 2).

Socialkonstruktivismens syfte enligt professorn Vivien Burr (1996) är att människan ska vara mer misstänksam mot de antagande som vi gör gällande om hur världen fungerar. Burrs (1996) förklaring av socialkonstruktivism innebär att människan påverkas av historiska och kulturella faktorer och det är utifrån dessa faktorer som vi förstår och upplever världen. För att enklare kunna förstå världen använder sig människan av olika kategorier. Ett exempel som Burr (1996) tar upp i sin bok *An introduction to social constructionism* är att människans förväntningar och föreställningar på barndom har förändrats över tid. Föreställningen av barndom och av vad barn är, har genomgått stora förändringar. Tidigare ansågs det att barn var ”små vuxna” och att barnet i tidig ålder klarade sig själv. Idag finns det en annan förståelse för vad barn behöver och föräldrarna förväntas engagera sig i barnets liv i allt större utsträckning. Detta är bara ett exempel på hur kunskapen ständigt förändras och att det alltid kommer förändras. Burr (1996) menar att inom socialkonstruktivism konstrueras kunskapen om världen mellan de människor som lever i den. Det är när människorna interagerar med varandra som vår vision av vetenskap och kunskap skapas och formas. Ett viktigt redskap i denna interaktion är framför allt språket (Burr, 1996, s. 5ff). Språket och människan är sammanlänkade och det är genom språket vi uttrycker kunskap som redan finns inom oss eller i vår omgivning. Språket hjälper oss att kategorisera och dela upp våra erfarenheter och sedan ge det mening. Det språk som vi använder har vi lärt oss av andra människor och det

påverkar hur vi uttrycker vår kunskap. Detta innebär att vi till slut blir ett resultat av språket. Det strukturerar inte bara upp våra egna erfarenheter och kunskaper, utan hjälper även andra människor att kategorisera i samband med interaktionen (Burr, 2004, s.44).

Olika konstruktioner om kunskap inbjuder till olika former av agerande av människan. Inom socialkonstruktivismen enligt Burr (1996) menar de att människan inte har något naturligt medfött socialt beteende utan blir ett resultat av den sociala världen som den exponeras för. I den sociala världen finns det sociala processer som påverkar människan och hans eller hennes kunskap. Detta innebär att människan föds in i en värld som redan är påverkad av kulturella och historiska faktorer. Socialkonstruktivism som Burr (1996) ser den, förkastar både psykologin och sociologin eftersom den anser att kunskap är något människan gör istället för att det är något som människan har. Inom psykologin studeras alltid den enskilde individen och sociala fenomen förklaras utifrån den enskilde individen. Sociologins förklaringsmodell innebär att människan påverkas av sociala konstruktioner och det är genom detta man förklarar den enskilde individen. Inom socialkonstruktivism talas det istället om dynamiken i social interaktion och här menas att det är processerna mellan människorna som kan förklara människans agerande (Burr, 1996, s. 7f).

Den sociala verkligheten och kognitiv dissonans

Wennerberg (2001) tar upp Berger och Luckmanns tresidig teori om den sociala verkligheten. I denna teori läggs mycket fokus på vardagskunskapen och menar att människan är utformad för att skapa vanor. Dessa vanor har skapats utifrån yttre samhällsfaktorer. Spridningen av vanor beskriver Berger och Luckmann som ringar på vattnet. De sprids vidare till andra människor som inte har varit med och skapat dem. När människan föds finns det redan utvecklade vanor i samhället som barnet lär sig. Exempelvis får barnet förklarat för sig vad pengar är och vilket syfte de har. Barnets värld uppfylls av dessa vanor och barnet tar vanorna för givet. Därmed äger en objektivisering rum och den sociala verkligheten finns oberoende av vilka människor som lever i den. Den sociala verkligheten är inte enbart något som finns i samspelet mellan människorna utan det är även något i människans inre. När barnet lär sig om normer och vanor blir människan en social produkt. Vår benägenhet att skapa vanor beror på att människan vill underlätta livet och minska kognitiv dissonans. Kognitiv dissonans innebär att människan upplever osäkerhet när hon eller han befinner sig i en situation som den inte är bekant med eller när människan inte vet hur den ska bete sig. Människan upplever osäkerhet när den ställs inför en situation som inte är en del av ens sociala

verklighet. Det uppstår en konflikt mellan de yttre och inre upplevelserna. Vanor är även viktigt i samspelet med andra människor och individer tillskriver varandra så kallade typifieringar. Det innebär att människan tillskriver den andra parten vissa typiska orsaker för sina handlingar. På detta sätt kan människan enkelt kategorisera människors handlingar. I samband med kategorisering av människors handlingar utvecklas olika roller i samhället. Rollernas funktion är till för att vi på ett enklare sätt ska kunna placera människor i sociala fack. Det hjälper oss att veta hur vi ska agera i olika situationer. Denna process menar Berger och Luckmann skapar tillsammans den sociala verkligheten (Wenneberg 2001, s. 71ff).

4.2 Diskurs i socialt arbete

Malcolm Payne (2006) menar att definitionen av socialt arbete är under konstant förändring då det sociala arbetet möter den samhällsliga utvecklingen. Han menar att den styrs av sociala behov, sociala förväntningar och den inre diskursen. En diskurs är det som hjälper oss att definiera och utveckla vår förståelse för de olika riktlinjer som finns i samhället. Diskursen om socialt arbete är formad utifrån handlingar, förståelse, tankar och resonemang som människan har skapat i samhället. För att upptäcka en diskurs måste människan studera en händelse utifrån dess sammanhang och resonera kring vad den egentligen handlar om (Payne, 2006, s. 8ff).

För att kunna förstå det sociala arbetet är det viktigt att upptäcka och analysera sambanden mellan de olika konstruktioner som skapas. Människan konstruerar sociala fenomen i samband med interaktioner med andra människor. Om en människa agerar på ett sätt som anses vara annorlunda förändras det sociala fenomenet. Alltså relateras det sociala arbetet till en specifik situation och varje situation erbjuder det sociala arbetet att förändras. Payne (2006) menar att det minst extrema synsättet att se på sociala konstruktioner är Berger och Luckmanns teori om den sociala verkligheten vilken är presenterad ovan. Den innebär att de sociala konstruktionerna ständigt förändras efter varje situation (Payne, 2006, s. 2ff).

Payne (2006) menar att det finns tre olika synsätt på diskursen om socialt arbete. Dessa tre synsätt är sammanlänkade med olika politiska synsätt och vad ett välfärdsystem ska tillhandahålla.

- *Therapeutic views* utgår ifrån att det sociala arbetets syfte är att söka största välbefinnande hos individer, grupper och i samhället. Man strävar efter att det ska finnas en konstant interaktion mellan socialarbetare och klienten. Klientens idéer ska påverka socialarbetarens arbete och socialarbetaren ska påverka klienten. Genom denna ömsesidiga påverkan kan klienten få ökad kontroll över sina känslor och sitt liv. Detta synsätt beskriver socialt arbete i ett samhälle som präglas av en demokratisk politisk inriktning där ekonomi och social utveckling går hand i hand.

- *Transformational views* innebär att det sociala arbetets syfte är att ändra samhället så att det gagnar utsatta grupper. Det finns en strävan efter att utveckla samarbetet mellan människan och samhället och skapa ett ömsesidigt stöd i samhället så att de utsatta grupperna kan förbättra sin livssituation. Det sociala arbetet ska bidra till att människan ökar sin makt och sitt ansvar, där olika institutionella sammanhang ska tillhöra alla. I detta samhälle skapas en elit som besitter makt och kontroll vilket skapar utsatta grupper i samhället. Socialarbetarnas roll är att försöka ersätta detta med mer jämlika relationer i samhället. De utsatta grupperna kommer aldrig förverkliga personlig och social empowerment om de inte omöjliggör elitens makt. Detta synsätt beskriver socialt arbete i ett samhälle som präglas av socialistisk inriktning och som kännetecknas av planekonomi och social jämlikhet.

Social order views- ser socialt arbete som en välfärdsservice till individer och samhället. De strävar efter att tillgodose individens behov och förbättra effektiviteten inom denna service. Syftet är att behålla den sociala ordningen och den sociala strukturen och stötta människorna under svåra perioder för att snabbt återfå stabilitet. Detta synsätt beskriver socialt arbete i ett samhälle som präglas av rationell ekonomi, som kännetecknas av den fria ekonomiska marknaden, lagar och regler (Payne 2006, s. 12ff).

Alla tre synsätten är en beskrivning på det sociala arbetets syfte och aktiviteter i olika samhällen och varje synsätt kritiserar och försöker förändra de andra synsätten. Alla synsätt visar ändå på likheter mellan varandra även då de har olika inriktningar på hur socialt arbete ska genomföras. Payne (2005) diskuterar även hur det sociala arbetets inriktning påverkas av vad människan jobbar med och vilken position individen har i samhället. Den politiska synen på hur välfärdssystemet ser ut påverkar även utformningen av det sociala arbetet. Därför menar Payne (2005) att det kan vara svårt att definiera vad socialt arbete är eftersom det kan bero på så många olika faktorer. En diskurs

kan därför hjälpa till att förklara hur varje samhälle utvecklar sitt syfte med socialt arbete (Payne, 2005 s. 9ff).

6. Empiri

6.1 Professionens förväntningar och samarbeten med föräldrar

Honolulu

I verksamheten i Honolulu fann vi att en stor del av samarbetet med föräldrarna handlar om att de ska vara villiga att göra en förändring i sitt föräldraskap. De ska ha en kontinuerlig kontakt med familjeterapeuten eller familjerådgivaren under tiden som deras barn är med i programmet. I en av våra intervjuer uttrycker sig chefen för verksamheten på följande sätt: "we make it clear from the beginning that the expectation is that they participate in family therapy and a lot of them do". Detta innebär att föräldrarnas involvering i barnets behandling är en förutsättning för att familjen ska få medverka i programmet. En annan sak som tas upp under intervjuerna är att man som förälder måste ta ansvar för sitt eget och arbeta på sitt föräldraskap med hjälp av de verktyg som föreslås av verksamheten. Intervjupersonerna talar också om hur viktigt det är att man visar ömsesidig respekt, detta för att senare kunna få förtroende från föräldrarna.

Många av de familjer och föräldrar som kommer till verksamheten för att få hjälp har ofta gått igenom många olika behandlingar och program tidigare för att få hjälp med sin problematik. Därför är det särskilt viktigt att man stärker deras självförtroende eftersom många föräldrar känner sig otillräckliga i sitt föräldraskap. Chefen berättar att:

[...] a lot of parents that come here think that they're inadequate, my kid is here and the system thinks of me as a bad parent, they may not verbalize it but it's important to see them and see what they do well and they often do a lot of things well [...].

Det är viktigt att se vad föräldrarna är bra på eftersom de många gånger är duktigare än vad de tror. Empowerment är något intervjupersonerna nämner och arbetar mycket med inom verksamhet. För att nå fram till föräldrar som ofta är ganska negativt inställda till ännu en instans gällande sina familjeförhållanden fokuserar personalen inom verksamheten på att se det positiva inom familjen. Att se lösningar istället för problem bidrar till att familjen ändrar sin sinnestämning gällande behandlingen. Chefen säger följande: "[...] families who come to our program often have a history

of being battered by the system so the trust doesn't come easily [...]". För att vinna föräldrarnas förtroende och få dem att känna sig delaktiga i behandlingen har de en viktig roll i behandlingens planering. Detta är också ett sätt för behandlarna att visa att de inte bara kör över föräldrarna eftersom många föräldrar upplever att de redan befinner sig i underläge.

Personalen inom verksamheten försöker alltid se problematiken från föräldrarnas sida:

I always try to get their point of view in what they think the problems are, engage them in the process and planning so that they don't feel like I am telling them what to do. It's more about being like a part of the team, I feel that if the parents gets to be more involved in the planning it's more likely that they engage more and commit more to the program [...]" (chefen för verksamheten i Honolulu).

Chefen menar att om de ser problematiken från föräldrarnas sida kan de få föräldrarna att engagera sig mer i behandlingen, de känner sig mer involverade i planeringen och får en känsla av att de hjälper mer än stjälper. I en annan intervju nämner en av behandlarna att kommunikationen mellan behandlare och föräldrar är en viktig del i processen. Att de hela tiden för en öppen dialog med familjemedlemmar och teammedlemmar.

Sydney

Hos intervjupersoner i Sydney finns det liknade tankar som i Honolulu. Personalen inom verksamheten förväntar sig att föräldrarna ska delta i familjeterapin/rådgivningen och i andra aktiviteter. De måste också vara villiga att ändra sitt eget beteende och inse att det inte bara är barnet som behöver göra förändringen. Detta är något som verksamheten lägger mycket tid på. Vilka förväntningar verksamheten har på föräldrarnas roll är tydliga och man informerar noga om detta för att i ett senare skede slippa problematik som rör just denna del av behandlingen. "[...] we have high expectation around parents and parents have to be involved in our program [...]" vilket chefen säger för verksamheten under intervjun. En annan sak som verksamhetens personal förväntar sig är att föräldrarna ska stödja arbetet med barnet. Föräldrarna ska alltså delta i barnets målsättning och göra dessa mål så uppnåbara som möjligt. Verksamheten vill att föräldrarna ska vara öppna och ärliga om vad som pågår i hemmet, inte undanhålla information för behandlingspersonalen. Detta

kan annars bidra till att det saknas vissa moment inom behandlingen som är nödvändiga för ett lyckat resultat.

Personalen inom verksamheten vill att föräldrarna ska praktisera det som de lär sig under rådgivningen i hemmet när helgerna kommer. Under en intervju med en familjeterapeut berättar hon om en bra teknik för att få föräldrarna involverade i barnets behandling, både när de befinner sig på verksamheten och sedan i hemmet:

I got the weekend goal letter that goes home as well so the parents write on the letter and score their kid of how the kid went on the goals that they set at the start of the week... Then when the boys walks in on Monday morning I already know how their weekend was because the parents have been writing a little bit of a letter to me. Then I call them back during the week and speak with them about how it was and all that kind of stuff. (familjeterapeut inom verksamheten i Sydney)

Verksamhetens personal strävar efter att föräldrar ska samarbeta med behandlaren för att visa att de är engagerade och bryr sig om barnen. Relationen mellan behandlare och förälder är viktig i barnets behandling, litar föräldern på behandlaren omdöme märker barnet av det och väljer då också att lita på behandlaren. En viktig del av yrket som behandlare i denna verksamhet är att man ska ge föräldrarna verktyg att arbeta med och visa dem hur man kan kommunicera bättre med sitt barn. Det är viktigt för föräldrar att vara delaktiga i sitt barns behandling, de ska bli informerade om hur det går för deras barn, vilka positiva förändringar som har skett och de ska vara med när man sätter upp målen för barnet.

För att detta ska fungera krävs det att man som behandlare är tydlig, ärlig och direkt med föräldrarna. Verksamheten försöker alltid stödja föräldrarna i sin föräldraroll på ett konstruktivt sätt. Många gånger finns det problematik kring att få tiden att räcka till, detta beror inte enbart på att föräldrarna inte tar sig den tid som behövs utan ibland beror det faktiskt på yttre faktorer så som dubbla arbeten för att kunna försörja sig och sin familj. Samhällets konstruktion spelar också en roll i familjens problematik, vad finns det exempelvis för möjligheter för familjen att utvecklas i området som de är bosatta i?

Personalen inom verksamheten försöker att ge stöd till föräldrarna genom att inte klandra dem för vad som händer i deras familj, det finns många andra anledningar till varför de är här. Detta innebär inte att föräldern inte kommer att behöva ändra sitt beteende men att man inte lägger all skuld på dem:

[...] . I guess a lot of parents that come here that been at other schools, feel like, I think that other schools seems to blame you a lot for how your kid is behaving. So then you get your letters home saying your child has been suspended for this, this and this, you need us to help us in this mentoring thing. Whereas here, we try to come across as supporting the parents but also getting the parents to make changes. (familjeterapeut inom verksamheten i Sydney)

Familjeterapeuten menar att föräldrarna kan känna sig anklagade för vad deras barn gör i skolan och föräldrarna anser att de inte får något stöd. Det är någonting som verksamheten här ställer upp med och tycker är viktigt.

Det är viktigt att jobba med hela systemet genom att inkludera alla närvarande, förstå att det inte bara är barnet som är problemet utan se barnet i sitt sammanhang. Verksamheten påpekar ofta att vara en förälder är ett heltidsjobb, föräldern kan inte sluta vara förälder bara för att man blir trött och det går inte ta en paus från föräldrskapet.

6.2 Verksamheternas behandlingsmetoder

Honolulu

De teoretiska metoderna som verksamheten i Honolulu utgår från är kognitiv beteendeterapi (KBT) och lösningsfokuserad metod. Chefen för verksamheten påpekar dock att de anpassar metoder efter varje individ och situation. Verksamhetens personal strävar efter att barnet ska återförenas med sina biologiska föräldrar och de jobbar med att stötta alla inblandade parter. För att få större förståelse för familjens behov tittar personalen på familjens historik och om det finns liknande problem hos

föräldrarna. Familjerådgivare inom verksamheten menar att de tittar på forskning och säger följande: ”So we really look at what research has shown to be the best approach”. Vanligtvis träffas de biologiska föräldrarna och barnet för terapi på verksamheten minst en gång i veckan och de sätter upp klara mål för barnet och föräldrarna. Behandlarna och familjen utvecklar en krisplan med barnet där man identifierar de mest förekommande beteendena hos barnet, som exempelvis aggression. Här tittar de på vad det är som utlöser beteendet och vad som kan göras för att förhindra det. Denna plan är något som föräldrarna och fosterföräldrarna får ta del av. Detta ger föräldrarna en ökad beredskap och de får även större förståelse för barnets beteende.

Verksamheten jobbar efter att vara positiva förebilder för barnet och familjen. De fokuserar på positiva förändringar och försöker upphöja de positiva som familjen och barnet genomgått. Chefen inom verksamheten menar att föräldrarna och barnet blir mer engagerade i sin förändring.

Sydney

De behandlingsmetoder som verksamheten i Sydney arbetar efter är främst en lösningsfokuserad metod. Man arbetar efter att familjen sätter upp mål och skapar en bild av hur man vill att det ska bli i framtiden. Mindre fokus ligger på att förklara eller finna anledningar till varför barnets beteende yttrar sig på ett speciellt sätt. Istället sätter man upp mål för hur man vill att det ska fungera i familjen i framtiden och fokusera på de positiva kvaliteterna som barnet och familjen har. Chefen inom verksamheten uttrycker sig på följande sätt: ”We believe that there is no such thing as a bad boy.” För att kunna tillmötesgå varje barns behov har man utvecklat olika strategier för hur man kan få barnet att nå de mål som han vill uppnå. En av intervjupersonerna menar att man använder sig av olika verktyg, så som språk, strategier, förklaringsmodeller i behandlingen med barnet och detta är något man försöker få föräldrarna att efterlikna.

Under terapin jobbar man utifrån ett systemteoretiskt perspektiv och man tittar på alla relationerna inom familjen. Man tittar på familjehistorik för att få ökad förståelse för den enskilde individen. För att förklara olika beteenden använder de andra hjälpmedel för att på ett så enkelt sätt som möjligt förklara vad som händer med barnets beteende vid olika situationer. Man försöker kartlägga vad det är som utlöser ett visst beteende och vad man kan göra för att förebygga det. De använder sig även av styrkekort för att uppmärksamma barnets positiva sidor:

[...] that's how we start most case plans with strength cards, the counselor put out all the pictures and everyone picks up a card which represents strength of the child. That's good for the child but it's also good for the parent to see other people seeing strengths in their child. (avdelningschefen)

Att använda sig av dessa kort är bra både för barnet och för föräldern då det skapar en större förståelse för barnets känslor, menar avdelningschefen för verksamheten i Sydney.

Man arbetar individuellt och i grupp med *anger management* och man försöker att utbilda föräldrarna genom att ge information om böcker och internetsidor så att föräldrarna ska få ökad förståelse för vad som händer med deras barn. En annan viktig del inom terapin är att lära sig att kommunicera: “[...] and often there is a lack of communication and I get them to try to play games together or card games over the weekend [...]” detta säger en av familjeterapeuterna. Alla intervjupersonerna tar upp kommunikation som ett av de viktigaste redskapen när man jobbar med familjen. Intervjupersonerna menar att många föräldrar aldrig har lärt sig att kommunicera med sina barn eftersom de aldrig fick lära sig det när de var barn. Så deras arbete på verksamheten är att fungera som förebilder och stötta föräldrarna i deras föräldraskap. De strävar efter att föräldern ska bli starkare och självsäkrare i sitt föräldraskap. De uppmuntrar dem att införa regler och konsekvenser i hemmet och stöttar dem igenom dessa processer.

Verksamheten arbetar med många olika delar i både föräldrarnas och i pojkarnas behandling. Detta har sitt ursprung i metoden Circle of Courage som skapades av Larry Brendtro, där man menar att alla människor behöver stöd med *mastery*, *generosity*, *independence* och *belonging*. Detta är inget som individen själv kan klara av utan människan behöver personer runt omkring sig som hjälper och stöttar dessa livsmål. Det är utifrån denna modell som verksamheten har utvecklat sitt program och det är på dessa komponenter man lägger stor vikt. För att barnet ska uppnå detta behövs stöd från familj, skola och nätverk.

Förutom de ovan nämnda arbetssätten tar intervjupersonerna upp olika professionella tillvägagångssätt som de använder sig av för att stärka föräldraskapet hos föräldrarna. Alla anser att det är viktigt att föregå med ett gott exempel för föräldrarna och barnen. De anser att det viktigaste är att man visar respekt. En av familjerådgivarna säger följande: “[...] you have to be respectful to

assist someone [...]” Hon tar även upp andra tillvägagångssätt som att vara flexibel, att inte döma andra människor, ärlighet samt att ha humor. Hon tror att utgångspunkten är att vara respektfull mot alla människor och genom detta kan man bygga upp ett förtroende och en relation. Alla intervjupersoner är överens om att utan den respekten och förtroendet är det svårt att hjälpa föräldrarna att stärka sitt föräldraskap.

6.3 Problematik i samarbetet med föräldrar

Honolulu

I Honolulu verksamhet finns det viss problematik i samarbetet med föräldrar då många av föräldrarna har brister i sin föräldraförmåga. Det visar sig då de har svårigheter att sätta gränser och svårt att vara konsekventa i sitt agerande i form av utgångsförbud eller liknade. Många familjer som kommer till verksamheten har en lång problematisk historia. De har ofta varit delaktiga i andra program som inte fungerat och de känner stor uppgivenhet. Familjer är vid bristningsgränsen och de är emotionellt och psykiskt utmattade. Det största problemet som finns i samarbetet med föräldrarna är om de inte ser sin roll i det hela, om de avsäger sig ansvaret för sitt barns beteende. De kan inte se sin del i det hela. Chefen på verksamheten menar att många föräldrar kommer in med attityden att ansvaret ligger på barnet. De kan påstå: “Why should I make any changes when he’s the one with the behavior, he needs to change.” Detta innebär att hela familjen inte är beredd på att förändras utan vill att barnet ska göra allt grovjobb.

Sydney

Verksamheten i Sydney stöter på olika typer av problematik i sitt samarbete med föräldrarna. Under intervjun med en av familjeterapeuterna nämns det att de upplever att det finns två utmärkande problem. Det första problemet som familjeterapeuten nämner är föräldrar som säger att de ska involvera sig i barnets behandling och kommer till terapin, ställer upp vid mötena och gör allt som verksamheten förväntar dem att göra. Men att dem sedan i praktiken inte kan genomföra dessa handlingar och att de inte är intresserade av att göra en förändring i sitt föräldraskap. Familjeterapeut beskriver följande:

[...] parents that might not be that involved with their son and the program and they come in and do the counseling because they know that’s what they

have to do to keep their son in the program but they don't really do what you suggest. You can tell they don't put any effort in. They'll go home and do the exact same thing that they were doing with the son before.

Med detta menas att det är relativt vanligt hos föräldrar och att det är svårt att jobba med föräldrar som har den inställningen. När detta sker fungerar inte programmet på det sätt som det är tänkt att fungera. Det andra problemet som familjeterapeuten tar upp är när föräldrar inte kommunicerar med varandra och när de är inkonsekventa. Barnet lär sig att spela föräldrarna mot varandra och utnyttjar den situationen. Arbetet för verksamheten blir svårare och det kan påverka barnets behandling på ett negativt sätt. Hon fortsätter att beskriva hur vissa föräldrar tror att det är barnet som ska göra allt jobb och att föräldrarna inte har något ansvar i detta. Vid ett annat intervjutillfälle nämns samma problem av en annan familjeterapeut. Hon uttrycker sig på följande sätt: "[...] they want me to take the child and fix the child." Det är vanligt att föräldrarna tror att det finns något fel på barnet och att det är verksamhetens ansvar att "fixa" barnet. Familjeterapeuten fortsätter att beskriva situationen genom att påpeka följande:

[...] that takes away their responsibility and it makes our job difficult. They also assume that there is something wrong that can be fixed, which is not always the case.

Familjeterapeuten menar att många föräldrar frångår sig ansvaret för sitt barn och har svårt att se att det finns ett samband mellan familjens beteendemönster och barnets beteende.

Verksamhetens personal kräver att föräldrarna ska samarbeta och engagera sig. När personalen märker att samarbetet minskar försöker de att öka kontakten med föräldrarna genom bland annat telefonsamtal i ett försöka bygga en relation. De menar även att det kan finnas en markant skillnad mellan föräldrarna i deras engagemang i barnets behandling. De upplever att fäderna är mindre engagerade i barnets behandling och att de inte tror att terapi kommer lösa några problem. Ett annat vanligt problem är att föräldrarna har en bristfällig föräldraförmåga. Chefen för verksamheten menar att många föräldrar inte har de rätta verktygen för att vara föräldrar och han menar att det kan beror på att de aldrig har fått lära sig det av sina föräldrar. Han påstår följande: "[...]their parenting skills are not that good sometimes. We have a number of parents who haven't had good parents

themselves so they have no role models [...]”. Detta påverkar samarbetet med föräldrarna och verksamheten måste vara förebilder för både barnet och föräldrarna. Han fortsätter och påpekar att verksamheten inte försöker skapa ett perfekt förhållande mellan föräldrarna och barnet. Han menar: “[...] there is no such thing as a perfect relationship, you can just make it as good as you can make it.” detta innebär att man inte ska sträva efter att skapa den perfekta relationen utan istället sträva efter att skapa en fungerande relation. Många föräldrar och familjer lever ett mycket hektiskt liv och ofta finns det andra barn i familjen eller så jobbar båda föräldrarna. En av intervjupersonerna menar att man får vara glad för de små förändringarna man kan bidra med och hoppas att det räcker för att alla ska leva i en fungerande relation. Majoriteten av föräldrarna försöker engagera sig så mycket som de kan och är nöjda med de förändringar som sker.

6.4 Vad är bra föräldraskap?

Honolulu

Verksamhetens personal i Honolulu talar om att om de vill vara en bra förälder ska de ha struktur i hemmet, de ska sätta gränser och regler för sina barn. Detta ger barnen en känsla av trygghet och säkerhet, utan en trygg bas blir barnet oroligt. Chefen för verksamheten diskuterar kring huruvida föräldrar ska bråka med sina barn eller ej:

You argue with them you mislead them that you are going to change your mind. Are you going to change your mind? No! So why are you arguing? This is the rule this is what is going to happen and it will be like this all the time so there is no reason for arguing, but you have to make it happen all the time, consistent and not making extreme kind of consequences[...] (Chefen för verksamheten i Honolulu).

Chefen påpekar även att föräldrar ska genomföra det som har påbörjats och ge barnet en bra förebild om hur de ska hantera vardagen och dess problem. Familjeterapeuten pratar om hur viktigt det är att barnet känner sig viktigt och älskat. Att han eller hon som individ måste få bekräftelse i form av att han eller hon är betydelsefull. Här talar familjeterapeuten även om hur viktigt det är med struktur, gränser och regler på samma sätt som chefen.

Sydney

På verksamheten i Sydney diskuterar personalen också om hur viktigt det är att vara konsekvent som förälder. Enligt en av familjeterapeuterna är det betydelsefullt att ge konsekvenser som föräldern kan hålla och påstår att inte ska överdriva vad konsekvensen blir.

[...] So if you're saying- be home by six pm and then the child comes home at seven pm a lot of parents would let that slide or they might threaten with a consequence. But when it comes to give the consequence to the kid the parent say- your grounded go to your room for a day, that's too hard for them to maintain so they don't follow through with it. (familjeterapeuten)

En annan viktig aspekt är att de ska se barnet för den som den är, visa att de älskar barnet precis som det är "I think it's about obviously loving the child for who they are and understanding that every child is different". Föräldern ska exempelvis låta barn göra sina misstag så länge de bara kan prata om det sedan och se hur de ska hantera en liknande händelse nästa gång. Chef för verksamheten tar upp betydelsen att visa sitt barn kärlek, att det är det viktigaste. Chefen menar på att det som finns runt i kring familjen inte har en så stor betydelse om det finns kärlek i hemmet och gentemot barnet. Han påpekar även att en god egenskap hos en förälder är att vara uppmuntrande till barnet. En av familjeterapeuterna påpekar att tålmodighet också är ett bra drag hos en förälder. Familjeterapeuten nämner också att de som föräldrar inte ska vara rädda för att visa sig sårbar inför sina barn då detta i sin tur visar barnen att det är okej att vara ledsen och visa sina känslor "[...] You can show your vulnerability, you can show that you are not perfect to your kid and that is okay[...]"

7. Analys

7.1 Gemensamma nämnare

I vår klargöring och problematisering av föräldraskap ser vi stora likheter mellan de två verksamheterna som vi har undersökt. Personalen berättar att förutsättningen för att delta i programmet är att föräldrarna är engagerade och har en vilja att förändra situationen som familjen befinner sig i. Detta innebär att förväntningarna på föräldrarna är hög i båda verksamheterna. Verksamheternas utgångspunkt kretsar kring barnet och hans eller hennes problematik. En viktig aspekt som tas upp hos båda verksamheterna är att föräldrarna måste vara villiga att jobba med sitt föräldraskap och göra en förändring. Det är av hög relevans att i behandlingen av barnet inte lägga all skuld och allt ansvar på den enskilda individen, utan se situationen utifrån ett holistiskt perspektiv. Att se barnet i sitt sammanhang och se till barnets behov är ett måste. Om föräldrarna brister i sin förmåga att uppmärksamma vissa behov hos barnet kan det leda till beteendeproblematik, beroende på situation och individ. Som professionell behandlare av barn och familj måste de se till hela systemet och förstå hur alla relationer kring barnet påverkar hans eller hennes beteendemönster. Att utgå från detta perspektiv ger behandlaren en större möjlighet att anpassa behandlingen utifrån familjens behov.

Enligt Wenneberg (2001) och hans föreställning om socialkonstruktivismen är kunskap konstruerad av oss själva. Vad är det då som säger att de barn som befinner sig i verksamhetens program har beteendeproblematik? Anser de att barnets beteenden är störande i resten av världen eller är det bara kulturellt betingat? Om vi som forskare ska ta på oss våra socialkonstruktivistiska glasögon kan vi kritisera och fundera kring dessa tankar. De verksamheter som vi har valt att studera har samma funderingar kring vad en förälder förväntas bidra med för att hjälpa barnets behandling. Som förälder ska de ta sitt ansvar och visa att de är engagerade i sitt barns utveckling. Enligt intervjupersonerna ska föräldrarna fokusera på det positiva och på det som fungerar istället för att fokusera på det negativa. De anser att detta är ett fungerande sätt för familjerna att lösa de problem som finns. Vi har reflekterat hur det skulle ha sett ut om familjen togs ur sitt sammanhang och satte dem i ett annat land med en annan kultur och kanske till och med i en annan tid. Enligt socialkonstruktivismen ska vi inte tro att ens egen uppfattning om verkligheten och dess system är bättre än någon annans. Om vi hade en annan förväntning på hur vi ska agera som individ i

samhället skulle behandlingen av dessa barn och deras familjer se annorlunda ut (Burr V, 1996, s.4ff).

7.2 Globalisering

Personer som arbetar med samma familjeproblematik i två olika världsdelar uppvisar liknande tillvägagångssätt och målbeskrivningar. Detta tror vi kan bero på globaliseringen som har minskat skillnaderna mellan länderna. Vi ser det tydligt i våra studier och i det empiriska materialet. Vi har funderat på hur vår studie hade artat sig om den bedrivits på andra platser i världen. Vi valde att bedriva vår studie i två västerländska länder. Bara ett av länderna, Australien har ratificerat barnkonventionen medan USA har undertecknat den men inte ratificerat barnkonventionen.

Lagstiftningen kring barns rättigheter ser alltså olika ut, men vad är det då som gör verksamheterna och deras behandlingsmetoder så lika? Här vill vi lyfta fram diskursbegreppet och hur diskursen kring det sociala arbetet ser ut och vilken påverkan det har på två olika länder långt ifrån varandra som arbetar med socialt arbete. Diskursen skapas av språket som förs inom ämnet och förutsättningarna för att skapa det sociala välfärdssystemet. Australiens välfärdssystem är relativt nytt och skapades efter den Amerikanska modellen vilket kan vara en komponent till varför likheterna finns. Att båda länderna är engelsktalande bidrar till att all forskning och information kring det sociala arbetet i respektive länder blir mer lättillgängligt och enklare att implementera i sin egen föreställning om vad socialt arbete är och hur det bör utföras (Burr, 1996, s.2ff)

7.3 Kommunikation

Inom båda verksamheterna betonas vikten av kommunikation med föräldrarna. Alla intervjupersoner har lyft fram detta som det mest väsentliga i behandlingen. Kommunikationen mellan den professionella behandlaren och föräldern ska enligt behandlarna vara rak och ärlig. Information om barnet och deras framsteg ska tydligt framgå i samtalen med föräldern.

Genom språket och interaktionen mellan individer skapar individen sin egen verklighet. Burr (1996) skriver att människan uppfattar att det är vårt inre tillstånd, det vill säga våra tankar och känslor som skapas först och att vi sedan genom språket förmedlar det till andra. Men hur är det då möjligt att förmedla dessa inre tankar och känslor utan att använda det redan konstruerade språket som på ett

sätt skapar mening till vad som sägs och vad som vill förmedlas? Socialkonstruktivismen enligt Burr (1996) påpekar att språket och samtalen mellan samhällets befolkning är det som senare skapar den verklighet som vi lever i (Burr, V, 1996, s. 32ff).

Vad är normalt?

En intressant aspekt gällande det socialkonstruktivistiska perspektivet är att titta på det som ter sig vara det naturliga eller det som människan tror är en naturlig reaktion. Individen kan välja att se det ur ett annat perspektiv, att se den sociala påverkan och hur det i sin tur formar den "naturliga" utvecklingen. I vår empiri kan vi finna att det finns ett gemensamt tänkande kring hur samhället påverkar familjerna. De sociala konstruktionerna kanske förstärker problematiken hos familjerna som deltar i respektive verksamhets program. Ett visst beteende kanske inte är socialt accepterat i samhället och därför anses familjerna ha större problem än andra. De vi vill lyfta fram är att en social konstruktion kan förändra synen på vad ett bra föräldraskap är och hur man ska vara för att vara accepterad i samhället. Många av dem som deltar i programmen på respektive verksamhet har sociala problem. Med sociala problem menas problem som inte är accepterade i samhället som individerna lever i. En social ordning som bestämmer vad som är rätt och vad som är fel är inget som bara uppkommer av sig själv utan det är någonting som människan skapar och den skapas ständigt på nytt igen (Wennerberg, 2001, s. 44ff).

7.4 Kognitiv dissonans

Intervjupersonerna i Honolulu talar om att de inom sin behandling använder sig av forskning kring ämnet som visat sig vara fungerande på andra liknande familjer och att de anpassar behandlingen efter de individer som ska behandlas. En lösningsfokuserad metod är ett återkommande samtalsämne där intervjupersonerna belyser hur viktigt det är att sätta upp ett mål och hur de skulle ta sig till målet. Genom denna metod internaliserar både barn och vuxna samhällets normer och värderingar. Alla strävar efter att efterlikna det som anses vara det rätta inom den värld som de lever i. Wennerberg (2001) beskriver att individer eller familjer kan hamna i en kognitiv dissonans, vilket innebär att de hamnar i en situation som de inte är bekant med eller inte har lärt sig att hantera. Det innebär att människan inte kan relatera det som de känner inom sig med det yttre. De hamnar i en tillfällig förvirring, en brist i överstämmelsen mellan den inre och den yttre världen. För att minska den kognitiva dissonansen söker de hjälp hos de som de sociala konstruktionerna säger har den

förmågan. Ofta handlar det om att barnet i familjen, eller rent av familjen inte passar in i samhällets typifieringar. För att förklara det närmre skulle vi kunna säga att människans handlingar kan kategoriseras i ett antal aktiviteter vilket i sin tur skapar sociala fack som de ska passa in i (Wennerberg, 2001, s. 70ff).

Att konstruera verklighet

En av intervjupersonerna nämner att många familjer och barn som deltar i programmet känner att de inte platsar i de fack som samhället har skapat. En av våra intervjupersoner berättar att många barn har problem med att passa in och att det inte finns någon plats för de individer som inte håller sig till spelreglerna inom de sociala institutionerna.

Varför ska de ägna så mycket tid till att ge föräldrar den hjälp och de verktyg som de behöver för att motsvara samhällets förväntningar på deras ansvar gentemot sina barn? Payne (2006) beskriver att diskursen kring socialt arbete är indelat i tre synsätt. Enligt det tredje synsättet *Social order* där välfärssystemen är uppbyggda enbart för att behålla den sociala ordningen och verksamheterna hjälper föräldrarna för att deras familj ska lära sig hur de ska hålla sig inom de samhälleliga ramarna. Enligt Wenneberg (2001) menar den socialkonstruktivistiska teorin att nyfödda barn inte har någon automatisk uppfattning om vad som är den rådande normen, de vet inte vilken verklighet de föds in i. För att dessa barn ska förstå andra människors handlingar måste föräldern eller vårdnadshavaren (primärsocialisationen) tilldela barnet dessa normer och handlingsmönster under barnets första år (Wenneberg, 2001, s. 72f). Det är därför viktigt att stärka föräldern i sitt föräldraskap då de ofta känner sig otillräckliga. Inom verksamheterna menar personalen att de gör detta genom att de ser problematiken utifrån föräldrarnas sida, det vill säga utifrån brukarens perspektiv.

Generation till generation

För att kunna hjälpa individer kan behandlaren behöva ha en förståelse för vad som har hänt tidigare i familjen. Många av behandlarna väljer därför att göra en bakgrundskoll på familjehistoriken där de kan hitta betydande händelser till varför familjen inte fungerar utifrån det som anses korrekt utifrån de rådande samhälliga konstruktionerna. Intervjupersonerna berättade att de ofta kunde se ett orsakssamband mellan barnets föräldrar och föräldrarnas föräldrar. Har föräldrarna till de barn som nu befinner sig i programmet haft föräldrar som i sin tur har haft brister i sitt föräldraskap? Har

föräldern till barnet kanske inte lärt sig något annat? Hanterar denna förälder de problem som uppstår så som han eller hon har lärt sig från sina föräldrar? Ännu en gång visar det att språket men också handlingar för kunskap vidare. Samt att det har hänt en del i utvecklingen kring barnauppfostran vilket människan behöver internalisera från sin sekundärsocialisation, det vill säga, skola, arbete, vänner etc. Många gånger finns det mycket som föräldrarna klarar av i sin föräldraroll och då är det behandlarens uppgift att framhäva detta. De ska enligt intervjupersonerna visa vad det är som fungerar och se till hur man kan få föräldrarna att applicera detta där de brister i sin föräldraförmåga. Verksamheternas personal betonar att det är ett måste att arbeta med hela systemet, det vill säga det som finns runt barnet under uppväxten är av relevans.

7.5 Yttre påverkan

I dagens samhälle krävs det mycket av föräldrar, den ekonomiska situationen tvingar många föräldrar till en heltidstjänst vilket i sin tur påverkar relationen mellan barn och förälder. Detta påpekas även av våra intervjupersoner då de förklarar att en del av den problematik de har med föräldrarna i form av tidsbrist. Föräldrarna kan ha två arbeten samtidigt som de ska ta hand om sina barn. Intervjupersonerna diskuterar kring huruvida den yttre världen påverkar föräldrarnas möjligheter att vara bra föräldrar. Var man bor, var man går i skola och vart man jobbar och till och med vem man umgås med kan ha en stor betydelse. Människan internaliserar mycket av sin omgivning och gör den till sin verklighet. Det är här individen formas både när det kommer till vad som anses vara den rådande normen och hur människor interagerar med varandra. Bilden av vad en familj ska vara kommer ofta från just denna verklighet. Som vi tidigare diskuterade skapar sig individen en bild om hur det ska se ut, om familjen inte fungerar som i enlighet med förställningen hamnar familjemedlemmarna ofta hos socialtjänsten. Socialarbetare ska lära dessa familjer att interagera med varandra och med samhället på ett mer accepterat sätt, det är deras uppgift att ge familjer med problem verktyg för att kunna lösa problemen så att de kan återgå till att vara en fungerande länk i samhället (Payne, 2006, s. 13ff). Det finns olika tillvägagångssätt för att få dessa familjer att fungera utifrån den samhällsnorm som råder. På verksamheterna där vi bedrivit vår studie har vi kunnat se ett mönster i att det är viktigt för personalen och för programmets framgång att föräldrarna förstår sin roll i sammanhanget. Att de ser sin del i det hela, att utan deras stöd så kommer barnet inte att kunna ta till sig de nya kunskaper som hon eller han erhåller under behandlingen.

Kulturens betydelse i konstruktionen av verkligheten

En annan viktig faktor att inkludera i behandlingen av barnen är de kulturella skillnader som finns i samhället. Speciellt i Honolulu finns det många olika kulturella grupper. Personalen inom verksamheten berättar att innan en placering görs av ett barn till en fosterfamilj undersöks det huruvida familjen kan tillgodose barnets kulturella arv. Den respekt som verksamhetens personal visar föräldrarna och barnet genom denna akt är av hög relevans i det fortsatta arbetet med familjen. Inom den socialkonstruktivistiska teorin är människans uppfattning om verkligheten till viss del betingat av den kultur man lever i. En fråga som då uppkommer är huruvida verkligheten ser olik ut för en person med exempelvis asiatisk kulturell bakgrund som bor granne med en person som är uppväxt med en polynesisk kulturell bakgrund. Ser de samhället på olika sätt, med olika kulturella glasögon? (Burr, 1996, s. 17ff).

7.6 Samhälleliga förändringar

Under intervjuerna framkom det från båda verksamheterna att de har förväntningar på att föräldrarna ska engagera sig i barnets utveckling. Under en intervju med chefen för verksamheten i Sydney nämner han att det nästan är en förutsättning för att programmet ska fungera. Han menar att programmet inte fungerar fullt ut om inte alla är villiga att förändras. Det innebär att det finns ett ömsesidigt beroende mellan barnet och föräldern. Båda måste ställa upp för att programmet ska fungera. Precis som Burr (1996) skriver i sin bok om socialkonstruktivismen genomgår samhället ständiga förändringar i synen på olika sociala fenomen. Hon tar exempelvis upp synen på barndom och hur den har förändrats över tid. Hon menar att synen på vad barns uppgift är i livet har förändrats drastiskt de senaste årtionden. Det var inte långt tillbaka i tiden som människan ansåg att barn var ”små vuxna”, barn var en tillgång i familjen och skulle hjälpa till med arbete och sysslor. Förväntningarna på vad föräldrarna skulle göra för sina barn var mycket begränsade. Om vi tittar på hur intervjupersonerna beskriver vilka förväntningar de har på barn och föräldrar idag, känns den väldigt avlägsen från att barn ska uppträda som ”små vuxna”. De beskriver hur de uppmuntrar barnen till aktivitet och kreativitet och förväntningarna på föräldrarnas engagemang är höga. Inom verksamheterna finns det tydliga riktlinjer för vad samhället förväntar sig av föräldrarna. Denna ständiga förändring som sker är enligt Burr (1996) något som påverkas av historiska och kulturella

faktorer. De förväntningar som finns på föräldrar är en produkt av de historiska och kulturella faktorer som finns i samhället idag (Burr, 1996, s. 4).

Är föräldraskap svårare idag än förr?

Genom vad intervjupersonerna berättar kan vi urskilja många stressfaktorer hos de familjer som deltog i verksamhetens program. Beror stressen på att familjen inte riktigt håller sig inom de ramar som är konstruerade av samhället eller har föräldrarna inte de rätta verktygen för att hantera de situationer som familjen hamnar i? Modlin (2004) skriver om hur viktig relationen mellan barn och förälder är. I artikeln diskuterar hon föräldrarnas roll där hon påvisar relevansen av stöd och lärandet av nya tekniker för att stärka föräldrarna i sitt föräldraskap. Vi uppfattar att de olika ländernas stöd gentemot föräldrar skiljer sig en del. I USA upplever vi att välfärdsstaten inte innefattar eller erbjuder föräldrastöd så som det gör i Australien. Anledningen till detta tror vi är att Australiens skyddsnet i förhållande till sin befolkning är uppbyggt på ett helt annat sätt än i USA. Som vi tidigare nämnt i bakgrunden indikerar intervjupersonerna att de utsatta samhällsgrupperna är överrepresenterade inom verksamhetens program, detta gäller både i USA och i Australien.

Verksamhetens förväntningar på föräldrar är sammanlänkat med hur det sociala arbetet ser ut i samhället. Detta i sin tur påverkar synen på vilka förväntningar verksamheter och socialarbetare har på föräldrar. Payne (2006) menar att definitionen av socialt arbete ständigt förändras. Det styrs av sociala behov, sociala förväntningar och den inre diskursen. En diskurs hjälper oss att definiera och utveckla vår förförståelse för olika riktlinjer som finns i samhället. I vår undersökning upptäckte vi att verksamheternas resurser för att hjälpa sina klienter var olika då deras ekonomiska situation skiljde sig markant. I Sydney berättar chefen att de kan erbjuda ekonomisk hjälp och hjälpa till med materiella ting om familjen är i behov av det. Deras metoder och behandlingssätt är långsiktiga och de strävar efter att barnet ska ha en framtidsvision.

I Honolulu uppfattar vi att de arbetar efter en mer kortsiktig modell vilket styr det sociala arbetet med klienterna. Chefen för verksamheten i Honolulu säger att de ibland önskar att de kunde behålla barnen längre i programmet men att de har för knappa resurser. Detta skiljer sig från verksamheten i Sydney där vi istället får en känslan av att de har mycket resurser för barnen och deras familjer. Båda organisationerna finansierar sig på fonder, frivilliga medel och statliga bidrag. Ännu en gång

vill vi framhäva skillnaderna i välfärdsstaten då detta innebär att verksamheterna har olika förutsättningar för hur de utför sitt sociala arbete.

Det sociala arbetets diskurs

I våra teoretiska utgångspunkter tar vi upp tre olika synsätt på diskursen om socialt arbete som Payne (2006) har definierat. Dessa förklaringsmodeller som Payne (2006) har utvecklat är sammankopplade med det politiska och ekonomiska klimatet som råder i ett samhälle. Utifrån *therapeutic view* strävar de efter att det sociala arbetet ska hjälpa individer, grupper och samhället att söka välbefinnande. Det ska finnas en ömsesidig påverkan mellan klienten och socialarbetaren, vilket ska ge klienten ökad kontroll över sitt liv. Detta synsätt beskriver socialt arbete i samhällen där ekonomi och social utveckling går hand i hand. Detta är en modell som vi kan dra många paralleller till hur verksamheten i Sydney är utformad. Intervjupersonerna beskriver hur de utformar sitt arbete utifrån klientens behov och att det finns en ömsesidig påverkan mellan klienten och socialarbetaren. De beskriver hur de försöker behandla varje individ utifrån de behov som finns. Ett annat synsätt som Payne (2006) tar upp påminner om hur det sociala arbetet bedrivs på verksamheten i Honolulu. *Social order view* strävar efter att se socialt arbete som en välfärdsservice till individer och samhället. Syftet är att behålla den sociala ordningen och den sociala strukturen som finns i samhället. Detta synsätt beskriver socialt arbete i samhällen som karaktäriseras av den ekonomiska fria marknaden och lagar (Payne 2006, s. 12ff). Beskrivningen av *Social order* passar in på verksamheten i Honolulu där de har mer kortsiktiga mål i sin behandling. Vi menar att så fort en familj är någorlunda ”fixad” kan de klara sig i samhället och hålla sig inom de ramar som är konstruerade för och av samhällets invånare. Chefen på verksamheten i Honolulu påpekar de knappa resurserna och indikerar till att verksamheten är beroende av lagar och pengar. Den begränsade ekonomiska situationen är något som vi tycker syns i utformningen av verksamheten. Intervjupersonerna beskriver dessa kortsiktiga mål och den förkortade behandlingsperioden påverkar deras arbete. De upplever även i rollen som professionell socialarbetare att familjer avslutar programmet för tidigt och att de hade kunnat hjälpa familjer mer om det hade funnits mer resurser. Som vi har tagit upp i vår bakgrund har det sociala systemet i USA utvecklats utifrån tron på kapitalism och tron på individualism. Därför anser vi att det sociala arbetet i USA kan ha präglats av vad Payne (2006) beskriver som *social order view*. I det amerikanska samhället finns det en stark tro på individualism och därför kanske kortsiktiga behandlings mål är mer relevanta i det samhället (Payne, 2006, s. 12ff) .

Kommunikation som grundbult

Som vi tar upp i vår tidigare forskning anser vi att de professionella, alltså personalen på verksamheten har ett visst ansvar gentemot klienterna som deltar i programmen. Mycket av personalens del i relationen professionell/klient är att bidra med stöd, kunskap och hjälpa familjerna att skapa ett nätverk för framtida svårigheter som gäller familjen. Rooth (2006) menar att vara en bra förälder är inte någonting som kommer utav sig själv, det är någonting som innebär arbete. Hur ska föräldrar i dagens samhällen hitta tid med att arbeta på sitt föräldraskap då möjligheten inte ges? Detta funderar vi kring då det i dag finns en stor ekonomisk utsatthet och där många föräldrar knappt träffar sina barn på grund långa arbetsdagar. Kommunikation är en grundbult i föräldraskapet och inom socialkonstruktivismen och som Burr (1996) påpekar är språket det som formar den verklighet som vi lever i. Om möjligheten till kommunikation mellan barn och förälder inte finns skapar det konsekvenser i deras relation. Maid et al (2008) menar att om det finns en god kommunikation kan mycket av barnets och familjens ohälsa och svårigheter förebyggas. Betydelsen av kommunikationen kan ses i Totters et al (2002) studie om hur lösningsfokuserade samtal kan minska de upplevda svårigheterna och barnets banbrytande mönster. Intervjupersonerna berättar att barn i dagens samhälle kan känna sig bortglömda och osynliga, vilket i sin tur bidrar till att barnets beteende styrs av vilken grad av uppmärksamhet han eller hon får. Det behöver inte vara positiv uppmärksamhet snarare tvärtom, barn agerar på det sätt som de får mest uppmärksamhet på. Vilket oftast handlar om att de försätter sig i situationer där deras beteende får en stark reaktion (Totter et al, 2002, s. 119f).

8. Avslutande diskussion

8.1 Likheter och skillnader

Syftet med uppsatsen var att göra en jämförelse mellan två likvärdiga verksamheter från två olika delar av världen. Vi ville studera hur föräldraskapet implementerades inom verksamhetens behandlingsplaner. I studien har vi funnit att de två verksamheterna som studerats har en ganska likvärdig uppfattning om vad föräldraskap ska innefatta. Studien visar att det finns många paralleller mellan verksamheterna och att deras behandlingsmetoder påminner om varandra. Självklart finns det olika förutsättningar för verksamheternas arbete eftersom verksamheterna verkar i två olika länder. Förväntningarna på föräldrar och vad de ska göra för sina barn har varit relativt höga och de menar att programmen inte fungerar om inte föräldrarna varit involverade. När studien påbörjades hade vi föreställningen om att en del likheter skulle uppenbara sig under undersökningens gång. Vi valde medvetet två verksamheter som liknade varandra. Detta eftersom vi strävade efter att se hur de kulturella skillnaderna kunde yttra sig och om de påverkade verksamhetens arbete. Mellan Australien och USA finns det många historiska likheter då båda länderna utvecklades från koloniserare. På grund av detta förmodade vi att vi skulle finna en del likheter i hur det sociala arbetet utfördes.

Den unika individen

Vi kan tydligt se att det sociala arbetet präglas av samma behandlingsmetoder. Verksamheternas behandlingsmetoder baseras på teorier och forskning som är accepterade och presenterade världen över. Chefen för verksamheten i Honolulu menar att de anpassar behandlingsmetoden efter varje individ och behov. De anser att varje individ är unik och att behandlingen för samma problematik men hos olika personer ska bli individuellt utvärderat. För att ständigt kunna anpassa sina behandlingsmetoder efter varje individ tar de del av ny forskning och olika forskningsresultat. Detta tyder på att verksamheten är medveten om att det sociala arbetet ständigt utvecklas och att nya metoder och behandlingssätt växer fram. Som vi tidigare diskuterat enligt den socialkonstruktivistiska teorin är vår kunskap föränderlig genom vår ständiga interaktion med varandra. Så vår egen förväntning vad gäller verksamheternas metodanvändning blev besvarad då utvecklingen av det sociala arbetet i både USA och Australien är under ständig utveckling.

Vi har inte funnit några markanta skillnader mellan verksamheternas förväntningar på föräldraskap. Deras förväntningar på föräldraskap kan vara en reaktion på globaliseringen i världen och det finns många likheter mellan länderna. Som Burr (1996) tar upp i sin bok om socialkonstruktivism menar hon att samhället skapas utifrån interaktioner mellan människor. I de två verksamheter som vi har studerat finns det många likheter i hur samhället är uppbyggt. I västvärlden förväntas föräldrarna lägga mycket energi på sina barn och barnet får stort utrymme i samhället.

Nya förutsättningar

När barnkonventionen skapades 1989 förändrades markant synen på barn. I samband med detta förändrades även samhällets förväntningar på föräldrarna. Idag är det föräldrarnas uppgift att vägleda barnet genom alla möjligheter som finns. Men hur ska man som förälder kunna vägleda sitt barn i det nya samhället, när man själv vuxit upp under andra förutsättningar? Detta är något som både verksamheten indikerar till och menar att föräldrarna inte vet hur de ska göra. De kan känna sig otillräckliga i sitt föräldraskap när känslan av att kunskapen om hur de ska vägleda sitt barn på ett bra sätt saknas. Om föräldern som barn blivit utsatt för våld i hemmet som en konsekvens kanske det inte är så lätt att veta hur liknande situationer ska behandlas. Ofta agerar en förälder på samma sätt som dennes förälder gjort en gång i tiden, även då förälder vet att det inte är ett bra sätt att lösa konflikter eller ge konsekvenser på. Om föräldern inte har andra verktyg med sig slutar det ofta på detta vis. Det finns dock en ganska enkel lösning på problemet och det är att utbilda föräldrarna. För oss är detta till synes en enkel lösning men för föräldrarna kanske det inte är. Något som bör reflekteras kring är att det kan kännas jobbigt för föräldrar att visa sig sårbar och ett misslyckade i att uppfostra sitt barn är kanske inte alltid något som föräldrarna vill exponera. Inom de verksamheter som vi gjort våra studier på ingår det för föräldrarna att delta i familjeterapin/familjerådgivningen. Här lär sig föräldrarna hur de kan hantera barnets beteenden på ett bättre sätt. Vi reflekterar över hur mycket av familjens svårigheter som skulle kunna undvikas om familjen hade fått rätt behandling från början. Hade föräldrarna fått mer stöd och mer information om vilka tillvägagångssätt som är mest effektiva och visat vad barn reagerar positivt på skulle de antagligen underlätta för familjerna i framtiden. Det har väckts en tanke kring huruvida en obligatorisk föräldrautbildning skulle kunna möta dessa krav. På samma sätt som nyblivande föräldrar går på läkarundersökningar skulle de kunna gå på föräldrautbildning. Om detta skulle vara en möjlighet hade samhället kunnat ge föräldrar en tidig hjälp och stöd och samtidigt fångat upp

familjer med svårigheter redan innan konsekvenserna av ett svagt föräldraskap syns i barnets beteende.

Samhällsstruktur på gott och ont

Utifrån det resultat som vi har fått kan man dra paralleller till hur samhällsstrukturen ser ut i landet. Det är individerna i samhället som skapar normer och värdering för vad föräldraskap ska vara. Skulle det vara en möjlighet för verksamheten att strida mot samhällets normer och värderingar och skulle det genom forskning vara genomförbart att använda sig av behandlingar som inte är accepterade av den samhälleliga normen? För att människor ska acceptera att bli hjälpta tror vi att de vill ha en vetenskaplig förankring. Ett resultat som visar på att metoden är fungerande och beprövad. Vi menar att det är samhället som bestämmer vad ett gott föräldraskap är. En typ av problematik som vi såg när vi sökte tidigare forskning var att dagens föräldrar blir informerade om så många olika ”viktiga” komponenter gällande vad som ska ingå i ett bra föräldraskap. Det ställs för många krav, det räcker inte längre med att ge sina barn en trygg uppväxt med mycket kärlek. Barnet i dagens samhälle är en del av vårt konsumtionssamhälle då föräldrar förväntas ge sina barn mycket mer än bara kärlek. För att uppnå dessa krav vill vi relatera till det som är skrivet i analysdelen om hur föräldrar inte längre har tid att vara hemma med sina barn. Att leva i ett samhälle där den ekonomiska markanden styr hur människan lever sitt liv och vilka möjligheter som ges är någonting som karakteriserar den amerikanska kulturen. Vi tycker att en diskussion gällande detta hade varit på plats vid ett vidare utvecklat resonemang kring huruvida välfärdsstaten innefattar landets medborgare eller ej. En reflektion gällande hur USA resonerar när det kommer till de mest utsatta grupperna i samhället är ett eget kapitel. Det som vi vill komma fram till är att hur människan än vänder och vrider på sig i vissa samhällen kan dem inte ta sig ur den situation som de befinner sig i beroende på sin ekonomiska situation. En av våra intervjupersoner antydde att många av familjerna som kom till verksamheten verkligen ville få till en förändring, där fanns alltså en stark vilja till att förbättra sina liv, men tyvärr var detta näst intill omöjligt då familjerna var bosatta i ett område som stärkte barnens negativa beteendemönster. Även då detta var fallet för vissa familjer var verksamheten till stor hjälp för andra.

Ovan kan vi avläsa ett samband mellan de inre och de yttre systemen. För att knyta an till vår analys där vi fann att människan och hennes omgivning skapar hennes verklighet vill vi här påpeka att personalen på verksamheterna aldrig såg det som en omöjlighet att påverka familjer i denna

situation. Ett hopp om att kunna hjälpa och stödja familjer som befinner sig i svåra situationer genomsyrade verksamheternas arbete, vi fann att det brinnande intresset var en stor del av vad som gjorde verksamheterna så omtyckta. Under vår studie har vi blivit inspirerade till att arbeta med familjer och det har väckts många nya tankar gällande vad vårt framtida yrke kommer att innefatta. Det finns fortfarande delar som behöver utvecklas inom det sociala arbetet med familjer men vi kan tycka oss se positiva framsteg inom ämnet.

9. Referenser

Aspers, P. (2007) *Etnografiska metoder: att förstå och förklara samtiden*. Malmö. Liber.

Burr, V. (1996) *An introduction to social constructionism*. Great Britain: Routledge.

Fairfield, P. (2005) *Easy guide to Australian Law*. Ligare Book Printers: Sydney.

Kallin, A. (2006) *Mänskliga rättigheter- Konvention om barnets rättigheter*. Stockholm: Edita Norstedts.

Fashimpar, G. (2000): Problems of parenting: Solutions of science, *Journal of family social work*. Vol. 5 nr 2, p. 61-67.

Föräldrabalken 6 kap. 2a § FB Sveriges Rikes lag Norstedts juridik 2009

Halvorsen, K. (2006) *Samhällsvetenskaplig metod*. Lund. Studentlitteratur.

Hansson, K, Hedensbro, M, Lundblad, A, Sundelin, J och Wirtberg, I (2001) *Familjebehandling på goda grunder – en forskningsbaserad översikt*. Växjö: Förlagshuset Gothia

Herrick, J M & Midgley, J. (2002) "The United States. I Dixon, John & Scheurell: *The state of social welfare- the twentieth century in cross-national review*. USA: Praeger Publishers.

Jergeby, .U (2007) *Att bedöma en social situation – Tillämpning av vinjettmetoden*. Stockholm. Norstedts.

Jones, M. (2002) "Australia". I Dixon, John & Scheurell: *The state of social welfare- the twentieth century in cross-national review*. USA: Praeger Publishers.

Jones, M. (1996) *The Australian welfare state*. Allen & Unwin: Sydney.

Maid, R, Smokowski, P, Bacallao, M. (2008) "Family treatment of childhood anxiety" *Child & family Social Work*. 433-442.

May, T. (2005) *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund. Studentlitteratur.

Modlin, H. (2004) "The development of a parent support group as a means of initiating family involvement in a residential program" *Child & Youth Services*, 25:1, 169-189.

O'Connor, I, Wilson, J, Setterlund, D. (2003) *Social work and welfare practice*. Pearson Education Australia: Malaysia.

Payne, M. (2006) *What is professional social work*. Bristol: The policy press.

Payne, M. (2005) *Modern social work theory*. Great Britain: Palgrave MacMillan.

Rooth, H. (2006) *Föräldrar är viktigast – Om föräldrarnas roll i det lokala förebyggande arbetet*. Stockholm: Statens folkhälsoinstitut.

Trotter, C, Cox, Deborah, Crawford, K. (2002) "Family problem solving: A case study" *Australian Social Work*. Vol. 55, No 1, p. 119-127.

Wenneberg, S B. (2001) *Socialkonstruktivism- positioner, problem och perspektiv*. Helsingborg: Liber.

Elektroniska referenser

Encyclopedia of children and childhood in history and society (2009) "Family patterns" (elektronisk) <http://www.faqs.org/childhood/Co-Fa/Family-Patterns.html> (20091203)

UNICEF 2009 "Barnkonventionen" (elektronisk)
<https://www.unicef.se/barnkonventionen/barnkonventionen-i-olika-versioner/barnkonventionen-kort-version> (20091218)

UNICEF 2009 "Barnkonventionen" (elektronisk)
<http://www.unicef.se/barnkonventionen/barnkonventionens-historia> (20091125)

Bilaga 1

Introduction letter

To whom it may concern,

Our names are Clara Svensson and Frida Asp we are studying social work at Lunds University in Sweden. For 8 weeks during this year we are going to write our bachelor's thesis. For the first 3 weeks we are going to do our empiric studies in Sydney and Honolulu. Our subject is parenthood and how different organizations work with parents whose children are attending their programs. We are looking to do a comparison between two organizations that have the same fundamental idea. The main purpose is to study and to see how the organization includes and motivates parents in their children's treatment..

We would like to do four interviews with four different people who work in the same organization. The interview will take approximately 1 hour each and we would be most grateful if your organization would like to take part in our bachelor's thesis.

Our study will be anonymous and the interviewed subject will not be indentified in the final thesis.

You will as an interviewed subject receive a summery of our bachelor thesis final draft in January.

Tutor

Maria Bangura Arvidsson

Bangura_arvidsson@soch.lu.se

Phone number +462223065

Best regards Clara Svensson & Frida Asp

Bilaga 2

Interview guide

Our subject is parenthood and how different organizations work with parents whose children are attending their programs. We are looking to do a comparison between two organizations that have the same fundamental idea. The main purpose is to study and to see how the organization includes and motivates parents in their children's treatment.

Themes

Expectation

- What are the organizations expectation regarding parents involvement in their child's treatment?

Guiding principles and methods

- Do you have guiding principles regarding the communication with parents?
- Do you apply any methods when working with parents? Which ones?

Issues when working with parents

- What is the most common issue when working and communicate with parents?

Motivation and feedback

- How do you motivate parents in their child's treatment?
- What kind of feedback do you get from parents that you are working with? Ex: do they have a positive or a negative attitude/approach regarding your cooperation?

Parenthood

- What are thoughts about parenthood?
- In which situations do you get in contact with the parents? Give an example.
- How do you work with parents who don't show engagement towards their child?
- What are the main problems that parents need help and support within their parenthood?
- Witch qualities do you think parents should have when raising a child?

Case:1

Phase 1:

Peter is a 13 year old boy who applied to your program since the school suspended him. He has shown violent and disturbing behaviour in school, where he has among other things thrown a chair at the teacher. The school also suspected that it occurred violence in Peter's family. Peter's family also had a history with the social service in his home town. During the first weeks in your programme Peter has shown an aggressive and dissociation towards staff and classmates, but he has shown commitment and a willing to change his behaviour.

- How would you precede his treatment and how would you motivate his parents to help him continue this progress?
- How would you establish a contact with Peter's parents?
- What kind of methods would you apply to involve Peter's parents?

Phase 2:

After a couple of weeks in the program Peter gets an outburst where he is yelling and throwing things around. This is a setback for Peter in his treatment.

- How do you react to Peter's behaviour?
- Are there any instructions or do you have a certain policy for this kind of behaviour?
- If you do, how does it look like and what does it include?

Case 2:

David is a 12 year old boy and his parents applied to your programme because they were worried about David behaviour in school and his circle of friends. David's parents got the information from his school when he had shown aggression against his teacher. David's parents haven't noticed anything at home and are now worried for his wellbeing.

- How do you proceed?

